

CONSUMUL DE DROGURI ÎN LICEELE ORĂDENE

Cercetare realizată în cadrul Programului Național 8
(Programul Național de Combatere și Control al
Consumului de Droguri)

Colectiv de cercetare:

- Prof. univ. dr. Floare Chipea (coordonator)
- Lector univ. drd. Adrian Hatos
- Asistent univ. drd. Sergiu Bălțătescu

Sumar

- Metodologia cercetării
- Eșantionul
- Testul de cunoștințe
- Consumatorii de droguri
- Modele de consum al drogurilor
- Oportunitatea de a consuma droguri
- Date indirecte privind consumul de droguri
- Opinii și atitudini ale tinerilor privind consumul de droguri
- Droguri legale: patternuri de consum și relația cu consumul drogurilor ilegale

Metodologia cercetării

- Rezultatele din acest raport se bazează pe datele unei anchete indirecte realizate în liceele orădene în perioada 3-10 decembrie 2001.

Operatorii

- Operatorii acestei anchete sunt studenți din anul II ai secției de Sociologie ai Universității din Oradea.
- Fiecare operator a fost instruit cu privire la următoarele aspecte ale culegerii datelor de pe teren:
 - contactarea reprezentanților autorizați ai unităților de învățământ;
 - planificarea aplicării instrumentului de cercetare;
 - aplicarea instrumentului de cercetare;
 - completarea documentelor aferente instrumentelor de cercetare.
- În plus, fiecare dintre operatori a primit un set de instrucțiuni detaliate referitoare la modalitatea de aplicare a instrumentelor de cercetare.

Instrumentul de cercetare

Datele au fost culese cu ajutorul a două instrumente diferite:

- Testul de cunoștințe, care a permis măsurarea gradul de informare cu privire la consumul de droguri;
- Chestionarul sociologic, cu ajutorul căruia s-au cules informațiile care fac obiectivul acestui raport de cercetare.

Instrumentele cu ajutorul cărora au fost culese datele sunt anexate acestui raport de cercetare.

Instrumentele au fost pretestate în mai multe rânduri:

Testul de cunoștințe a fost aplicat la două grupe de studenți (unul de 15 și altul de 24 de persoane) pentru a se testa distribuția notelor la test. În fiecare din cele două cazuri, testul a produs rezultate mulțumitoare, distribuția notelor apropiindu-se de una normală, permițându-ne să discriminăm între subiecți în funcție de amploarea cunoștințelor referitoare la consumul de droguri.

Chestionarul sociologic a fost discutat, și apoi testat, cu studenți de la sociologie (aprox. 25), permițând corectarea unor erori de formulare sau de operaționalizare.

Datele

Înainte de introducerea în sistem, chestionarele completate au fost verificate pentru diferite erori de completare de către: operatorii de anchetă, personalul cercetării și operatorii de calculator. Aceasta a permis înlăturarea majorității erorilor încă dinaintea alcătuirii bazei de date. Datele au fost introduse în baze de date de către persoane instruite. Baza de date a fost verificată pentru diferite erori posibile (dublări, valori lipsă) și corectate de către membri echipei de cercetare.

Eșantionul

- Eșantionul realizat este aleator stratificat cluster, selectat din populația de elevi cuprinși în clasele IX-X. Stratificarea populației de elevi s-a făcut în funcție de clasă (a IX-a, a X-a, a XI-a și a XII-a). Din fiecare ciclu s-a selectat un număr de clase proporțional cu ponderea respectivei categorii în populația de clase. Chestionarele au fost aplicate de către operatori la clasă, sub formă de extemporal. În final, au fost culese date din 42 de clase. Eșantionului de clase este prezentat în paginile următoare.
- Datele cu privire la structura pe ani de învățământ, secții și profiluri ne-au fost furnizate de inspectoratul Școlar Județean.

Clasele a IX- a și a X-a

Clasa	Școala	Profilul
IX	A Endre	Real
IX	A Lazăr	Uman
IX	Brâncuși	Uman
IX	CFR	real
IX	Ciorogariu	tehnic (filiera tehnologică)
IX	Eminescu	Uman
IX	Eminescu	Uman
IX	Ghibu	Uman
IX	Greco catolic	real
IX	M. Viteazu	Servicii
IX	P. Cosma	servicii (tehnologic)
IX	Vuia	Tehnologic

Clasa	Școala	Profil
X	A. Endre	Real
X	Brâncuși	tehnic, filiera tehnologică
X	Eminescu	Real
X	Ghibu	Uman
X	Gojdu	Real
X	M. Viteazu	Real
X	Partenie Cosma	servicii, filiera tehnologică
X	Penticostal	Real
X	T. Vuia	Real
X	CFR	tehnic, filiera tehnologică

Clasele a XI-a și a XII-a

Clasa	Școala	Profil
XI	A Saguna	tehnic, filiera tehnologică
XI	A. Endre	real
XI	Eminescu	real
XI	Ghibu	uman
XI	Gojdu	real
XI	M. Viteazu	servicii
XI	P. Cosma	servicii
XI	T. Vuia	servicii
XI	Teologic reformat	uman
XI	CFR	tehnic, filiera tehnologică

Clasa	Școală	Profil
XII	A Saguna	real
XII	Brâncuși	tehnic, filiera tehnologică
XII	Eminescu	uman
XII	Gojdu	real
XII	L. Blaga	uman
XII	M. Vlteazu	resurse Naturale și fac. Mediu, filiera tehnologică
XII	Pedagogic	pedagogic, filiera vocațională
XII	R. Ciorogariu	real
XII	Sportiv Bihoru	sportiv
XII	Teologic romano-catolic	teologic

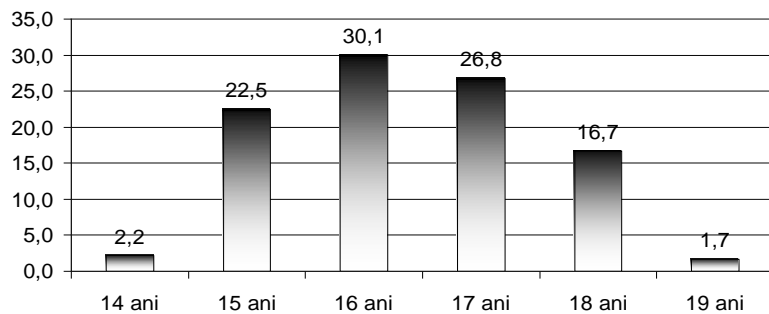
Eșantionul (continuare)

- Mărimea originală a eșantionului: 1000 de subiecți;
- Eșantionul după ponderare: 1130 de subiecți.

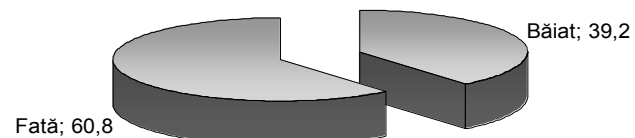
Ponderarea eșantionului a fost necesară pentru a corecta unele erori de eșantionare, în primul rând distribuția pe sexe.

Structura eșantionului

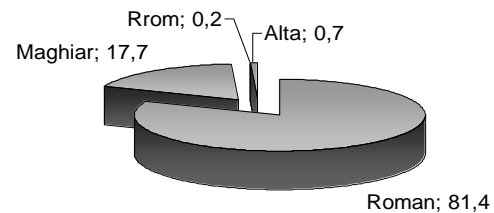
Varsta (procente)



Sex (procente)

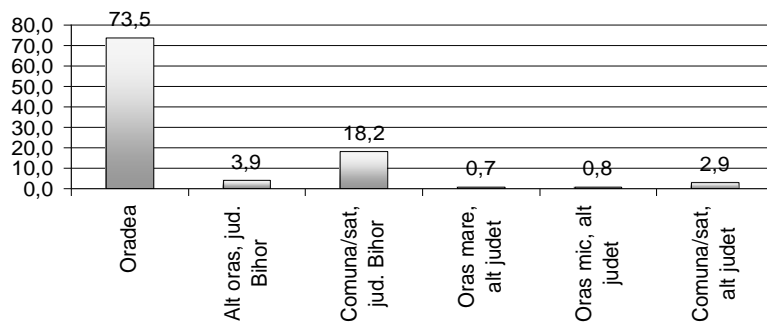


Nationalitate (procente)

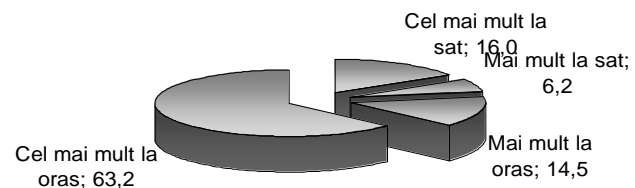


Structura eșantionului (continuare)

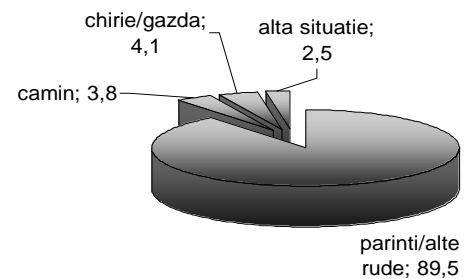
Domiciliul părinților (procente)



Pana la 14 ani ai trait... (procente)

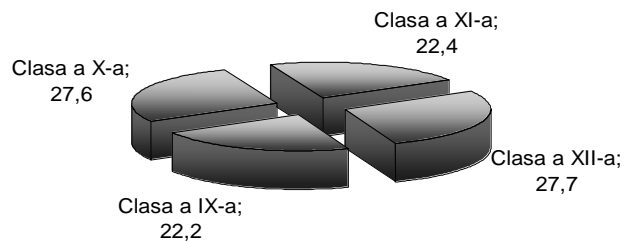


Unde locuiești? (procente)

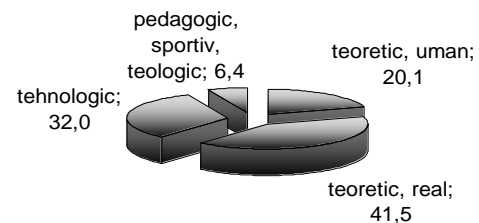


Structura eșantionului (continuare)

Clasa (procente)



Profilul clasei (procente)



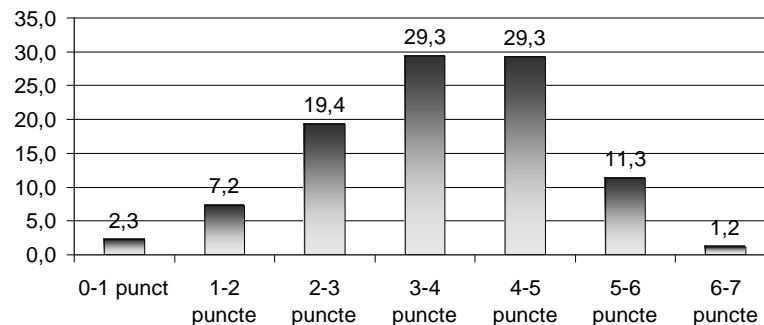
Tip de unitate școlară (procente)



Testul de cunoștințe

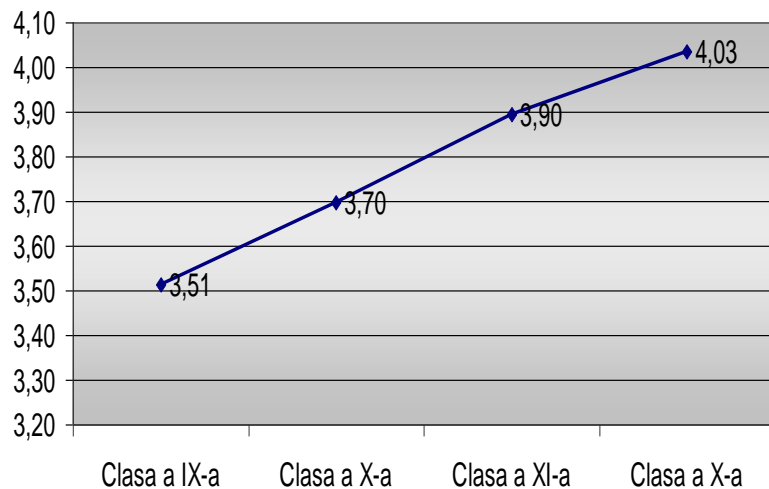
- Are o distribuție aproape normală cu un vârf mai pronunțat către valori mari (bună cunoaștere a problematicei drogurilor).
- Media pentru întreaga populație este de 3,67, cu o eroare standard de 0,037, ceea ce înseamnă o eroare de evaluare a cunoștințelor despre droguri de 2%, cu o probabilitate de 95%.
- Rezultatele la testul de cunoștințe corelează doar cu vârsta sau cu clasa în care este înscris elevul. Având în vedere corelația dintre vârstă și consumul de droguri, este normală corelația dintre consumul de droguri și rezultatul la testul de cunoștințe.
- Profilul, tipul de liceu sau variabilele socio-demografice, altele decât vârsta, nu influențează amplitudinea cunoștințelor despre droguri.

Rezultatele la testul de cunoștințe (procente)

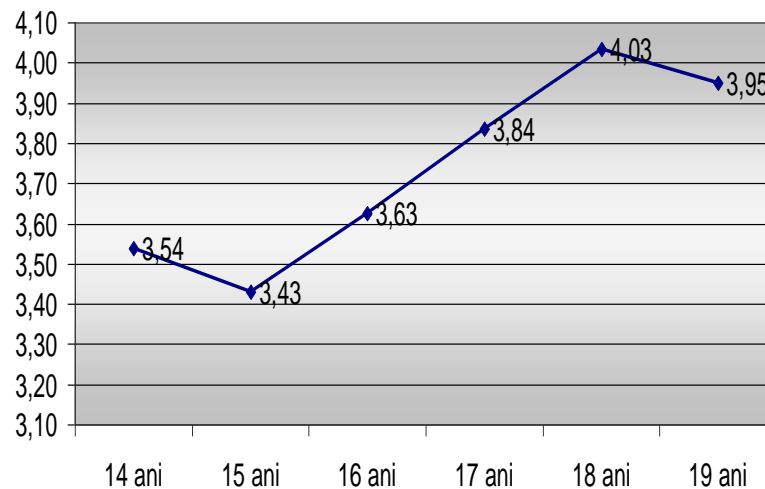


Rezultatele la testul de cunoștințe în relație cu clasa și vârsta

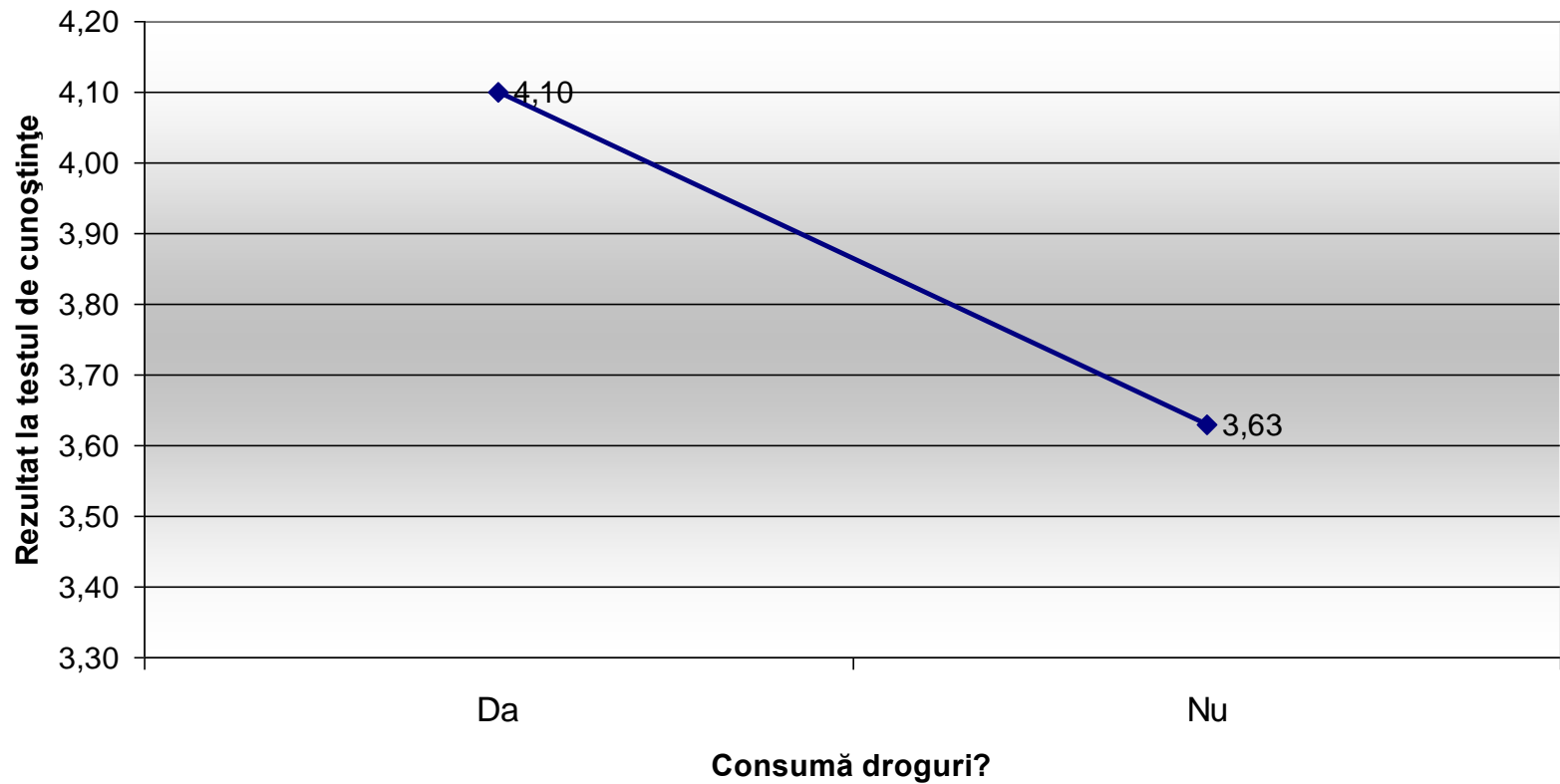
Media la testul de cunoștințe și clasa



Media la testul de cunoștințe pe grupe de vârstă



Media la testul de cunoștințe și consumul de droguri



Consumatorii de droguri

Consumul de droguri (dacă elevul a consumat sau nu droguri) nu este influențat de următoarele variabile:

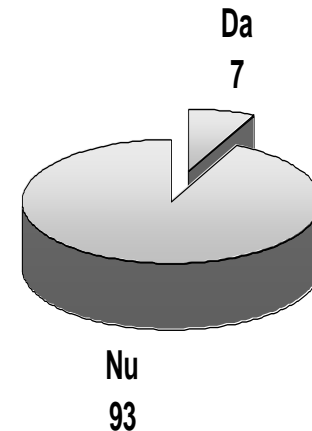
- Profilul clasei
- Tipul liceului
- Rezultatele școlare

În schimb, consumul de droguri corelează cu variabile precum:

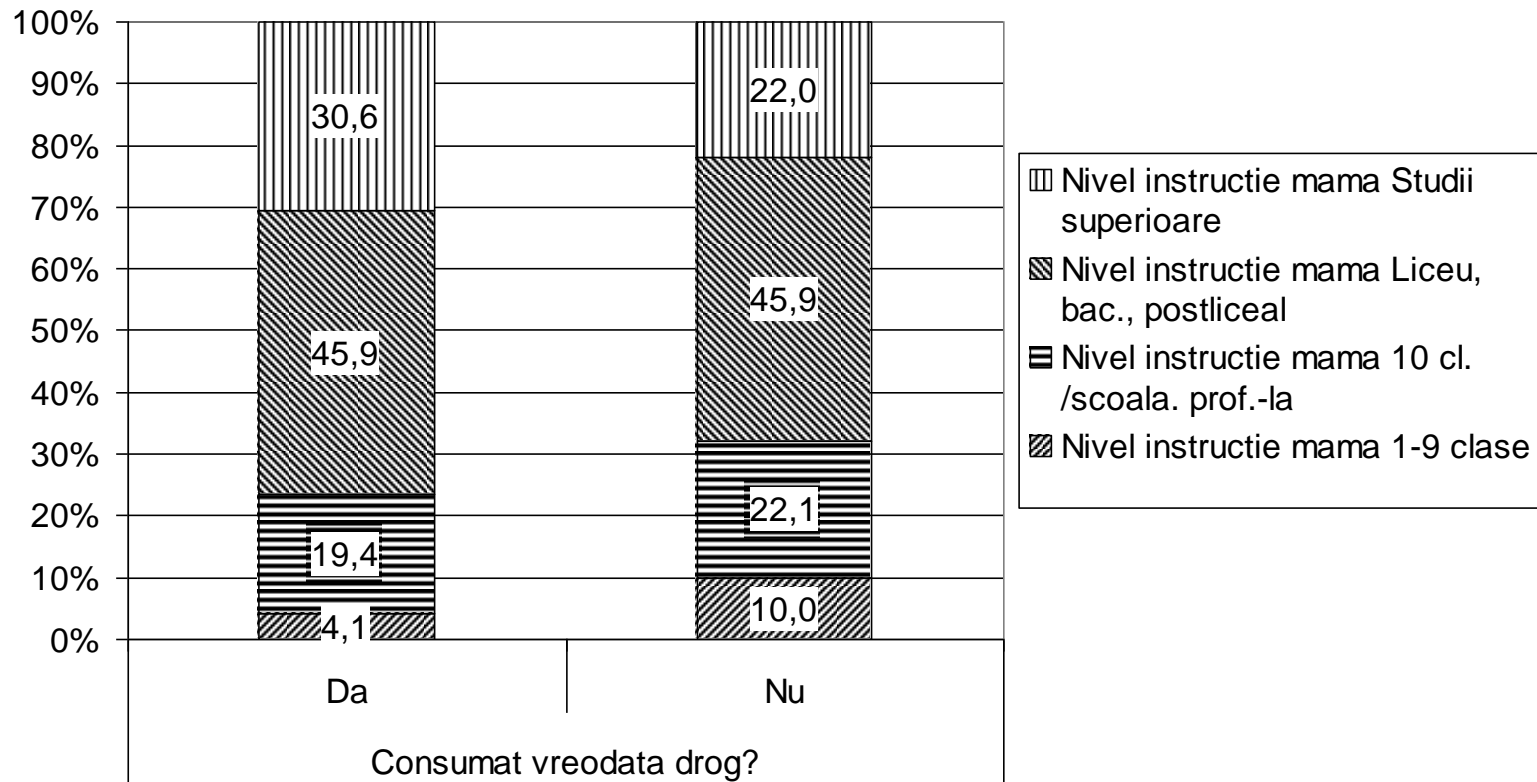
- Vârsta
- Sexul
- Nivelul de instrucție și ocupația părinților.

Elevii consumatori de droguri se recrutează mai ales dintre băieții cu vârsta peste 17 ai căror părinți au cel puțin bacalaureatul și ocupă poziții ocupaționale înalte.

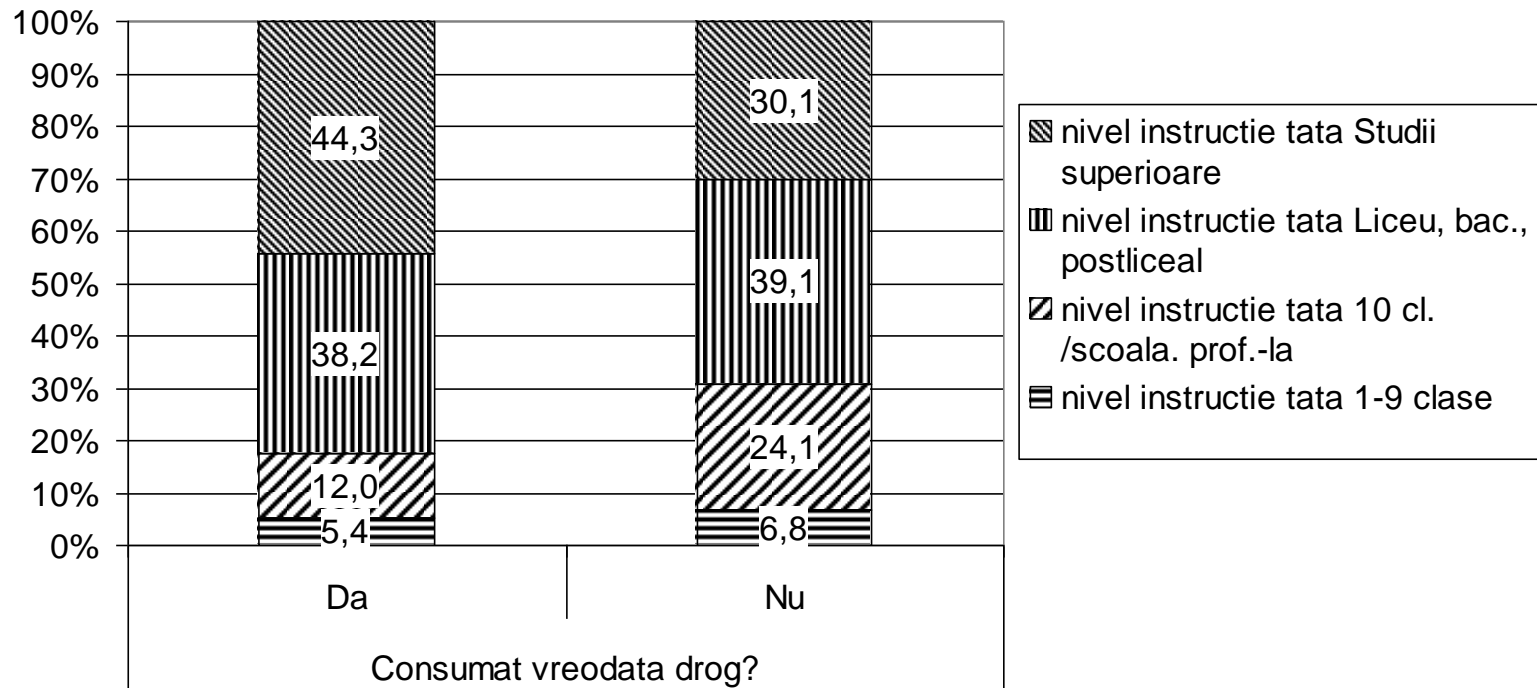
Ai consumat vreodată droguri? (procente)



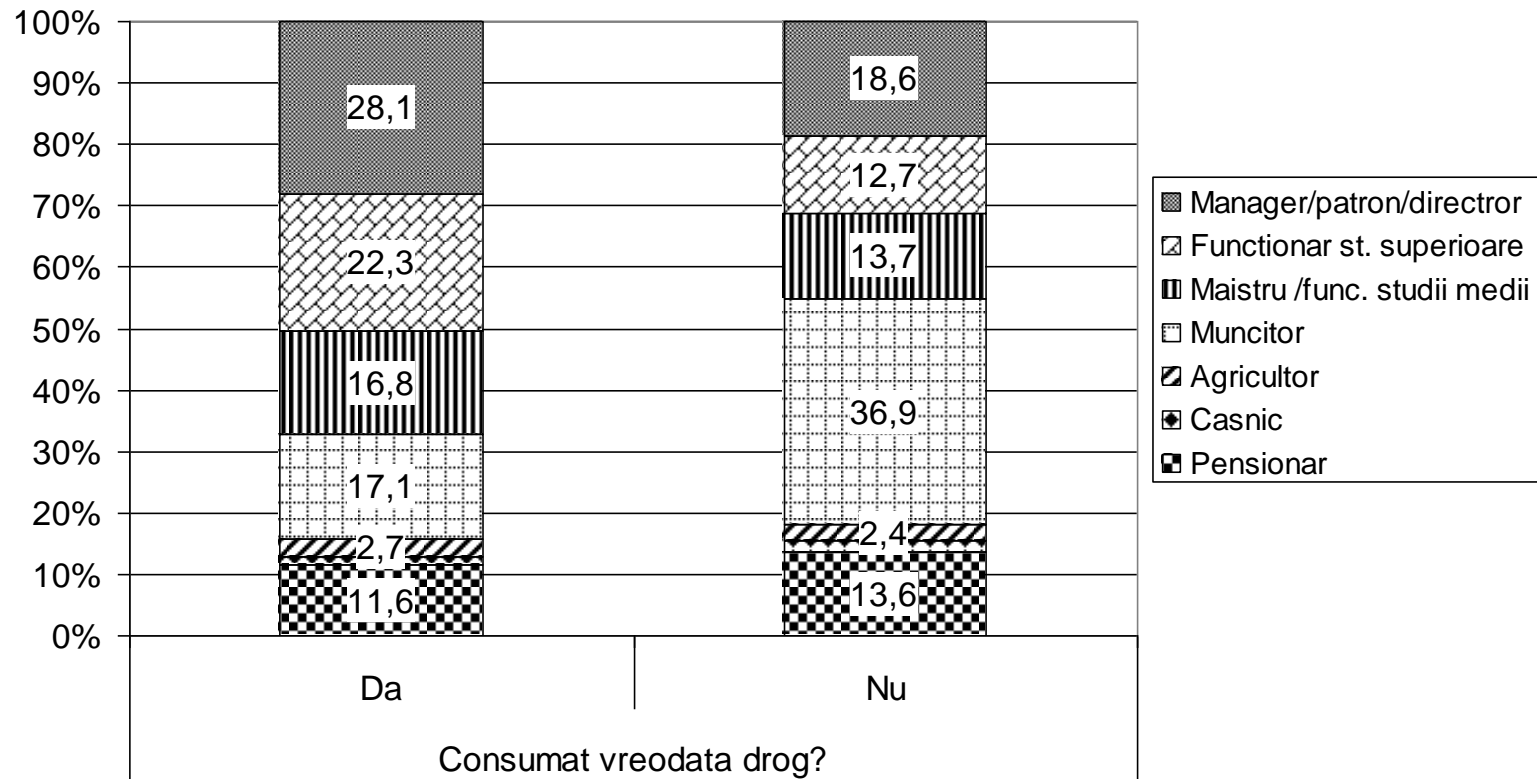
Nivelul de instrucție al mamei și consumul de droguri (procente)



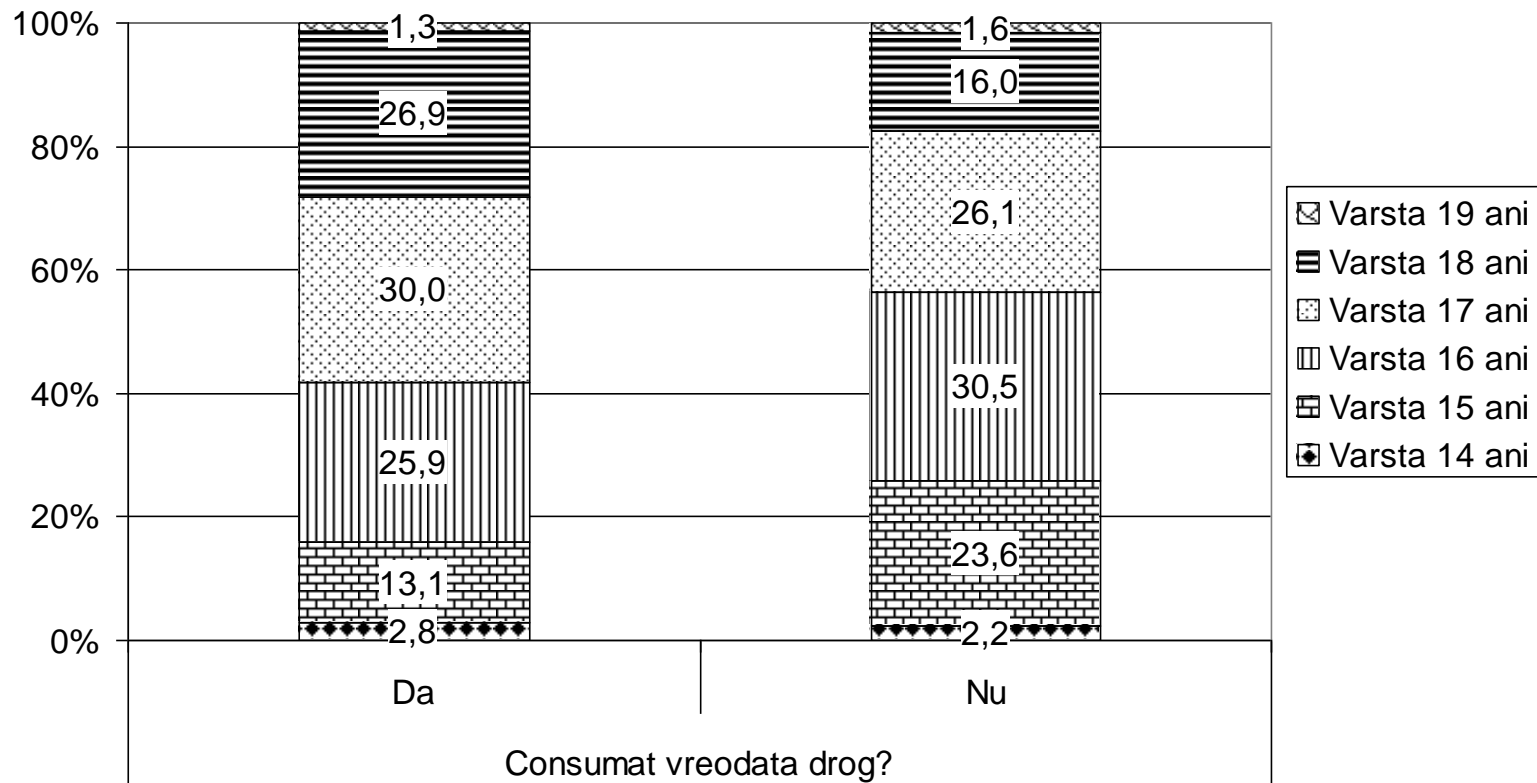
Nivelul de instrucție al tatălui și consumul de droguri (procente)



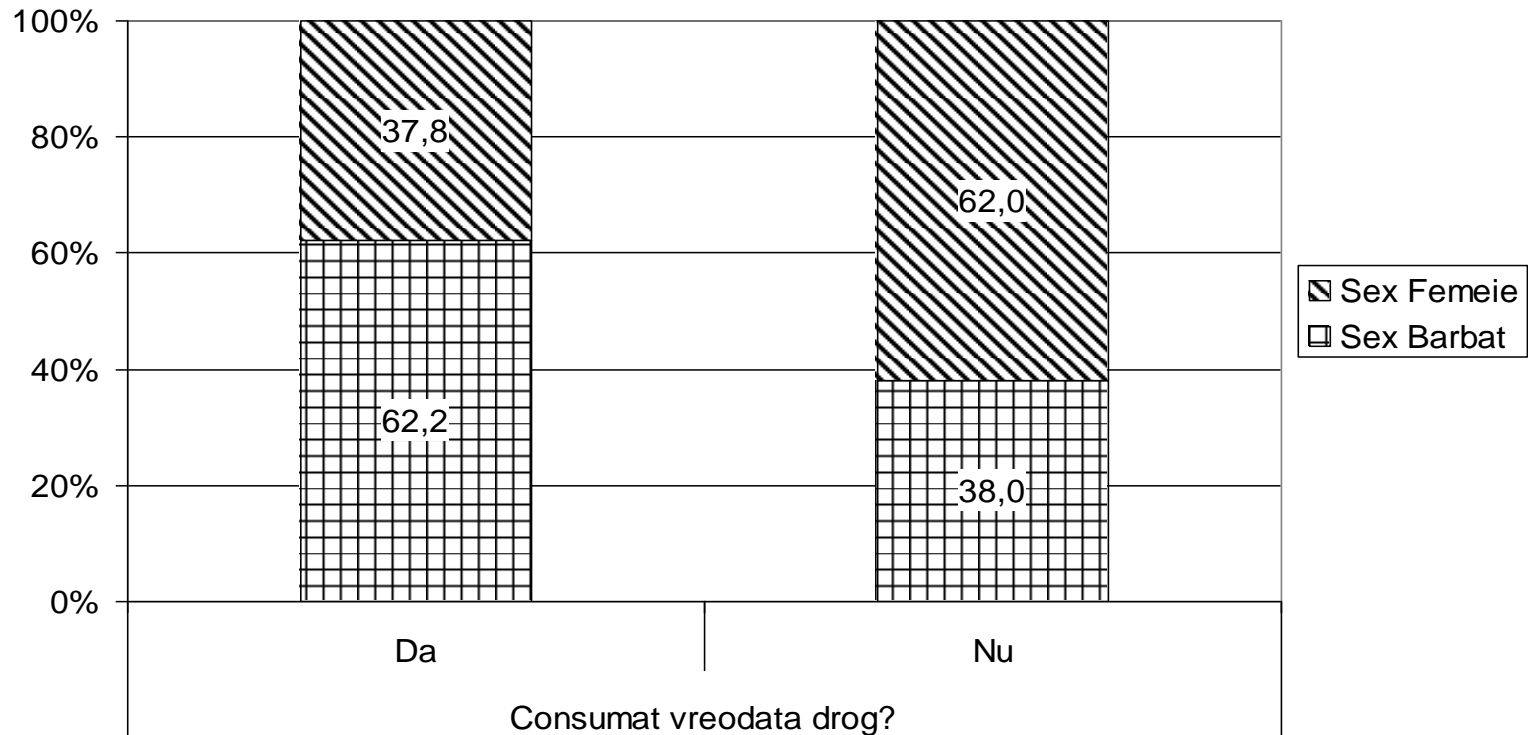
Ocupația tatălui și consumul de droguri (procente)



Grup de vârstă și consum de droguri



Sexul și consumul de droguri (procente)

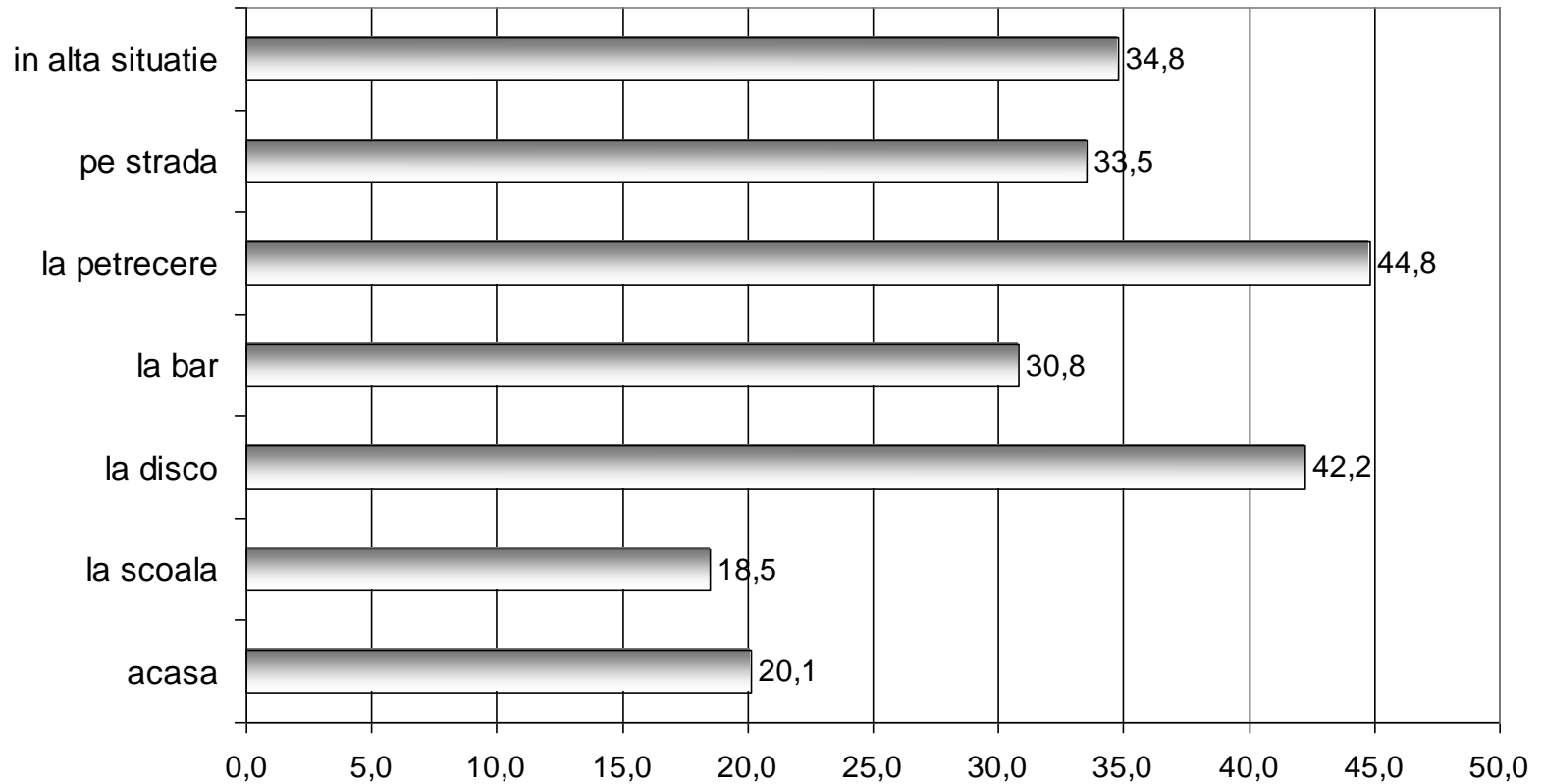


Modele de consum al drogurilor

Drogurile se procură cel mai des de la cunoscuți, în majoritatea cazurilor pe gratis și se consumă cel mai adesea la discotecă sau la petreceri, ori în alt loc neprecizat. Cele mai utilizate droguri sunt (dintre cele menționate în chestionar): marijuana, barbituricele și ecstasy. Cifrele indică, totuși, o frecvență mai degrabă ocazională a consumului de droguri.

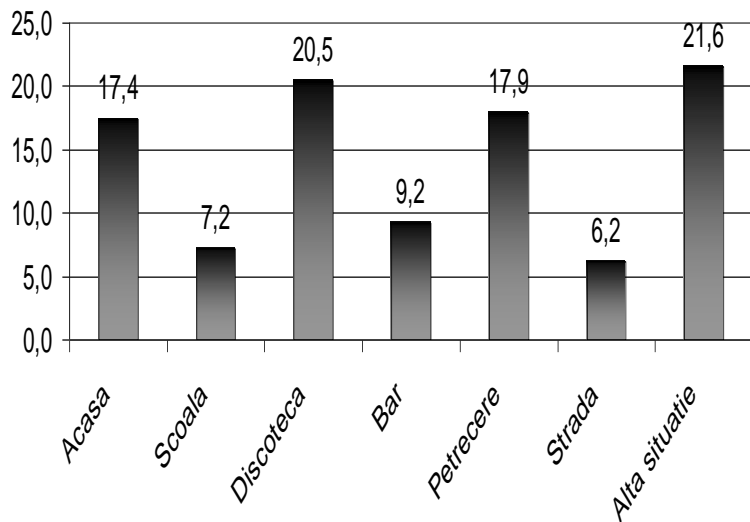
Notă: graficele din secțiunea următoare au fost realizate pe baza răspunsurilor celor care au declarat că au consumat droguri.

Unde ai consumat drogurile în ultimele 12 luni? (procente)

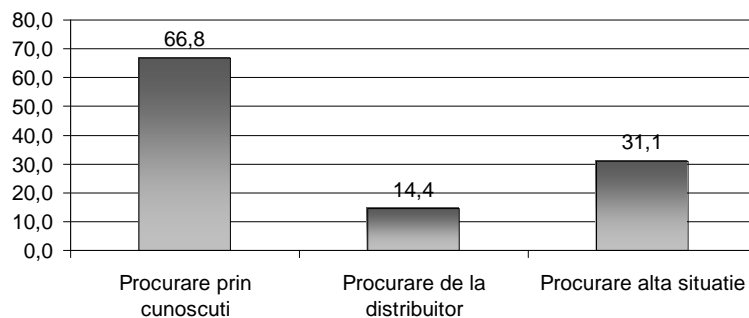


Unde consumă cel mai frecvent și cum își procură drogurile

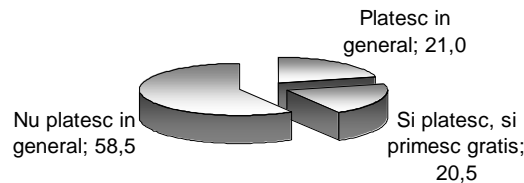
Unde consumi cel mai frecvent drogurile? (în procente)



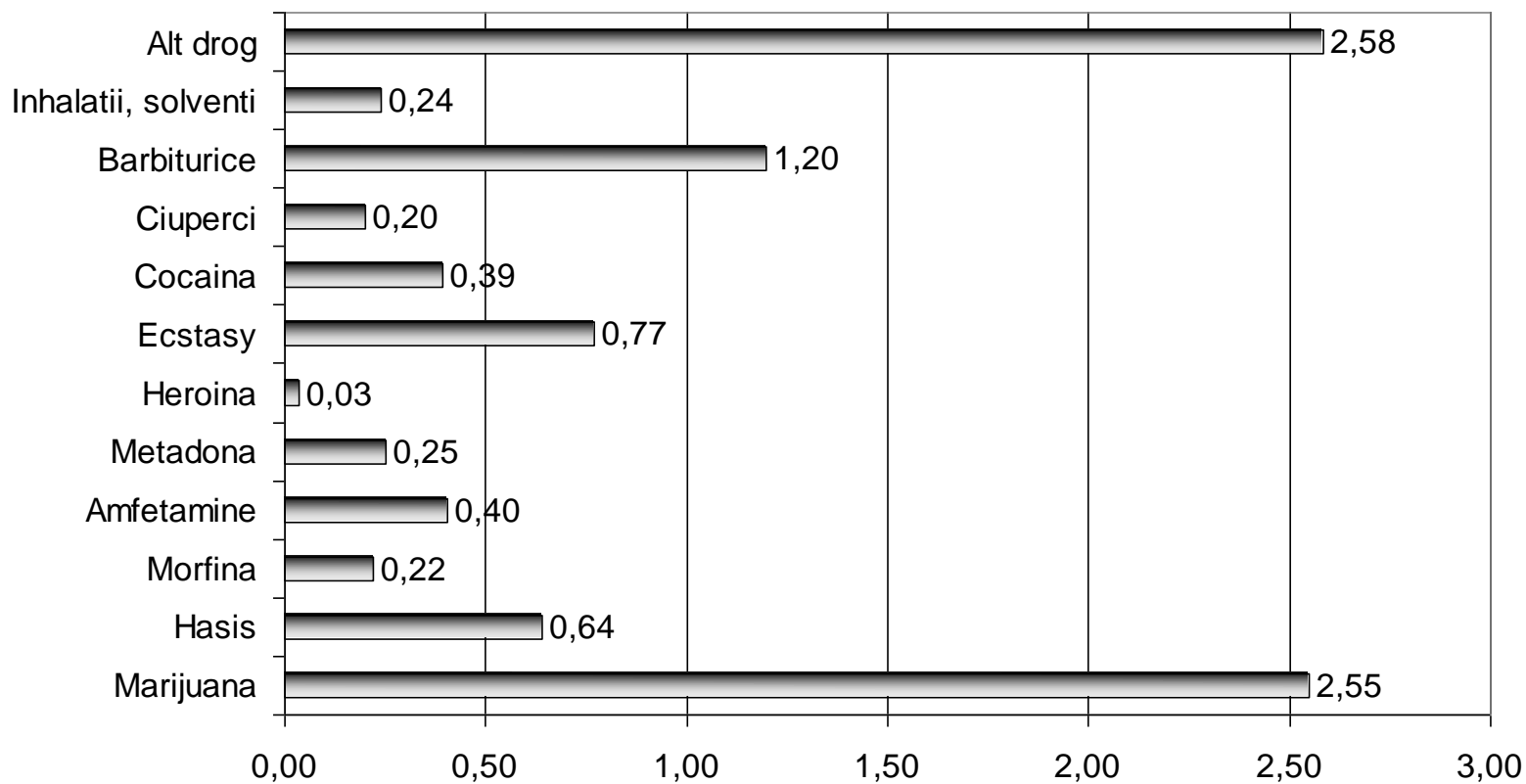
Cum îți procuri drogurile? (în procente)



Platesti pentru drog? (procente)



De câte ori a consumat următoarele tipuri de droguri în ultimul an? (media frecvențelor)



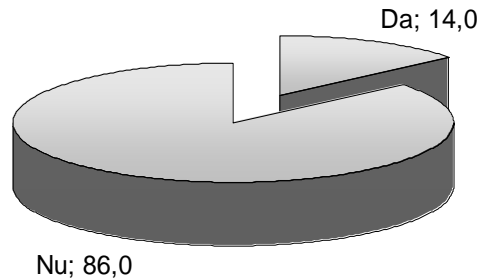
Oportunitatea de a consuma droguri

Pentru a deveni consumatoare de droguri o persoană trebuie să fie tentată de această practică și/sau să-i fie oferit drogul. Datele următoare se referă la oportunitățile de consum al drogurilor așa cum au reieșit ele din răspunsurile subiecților.

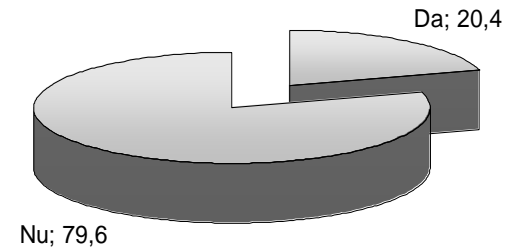
Mai puțin de un sfert dintre cei chestionați au primit oferte pentru consum de droguri. Aceasta se întâmplă cel mai des la discotecă, petrecere, cartier sau alt loc neprecizat și vizează în marea majoritate a cazurilor droguri “ușoare” și anume marijuana și ecstasy iar drogurile sunt oferite gratuit. Cei care fac aceste oferte sunt, în cele mai multe cazuri, cunoscuți sau prieteni ai subiecților. Unui număr redus, sub 5% din eșantion, i s-a făcut propunerea de a deveni distribuitori la rândul lor.

A fost tentat sau i s-au oferit droguri?

Ai fost tentat vreodata să consumi droguri? (procente)

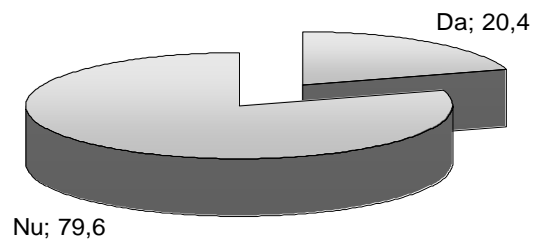


Ti s-a oferit vreodată droguri? (procente)

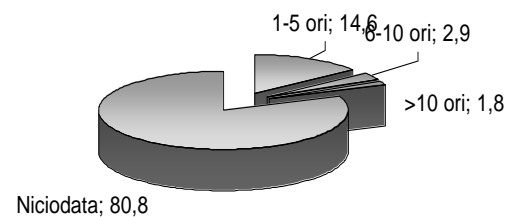


I s-au oferit droguri?

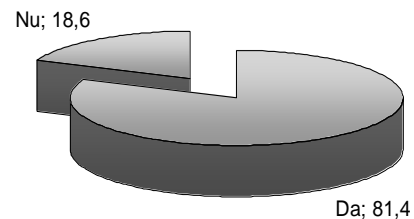
Ti s-a oferit vreodată droguri? (procente)



De câte ori ți s-au oferit droguri în ultimele 12 luni? (procente)

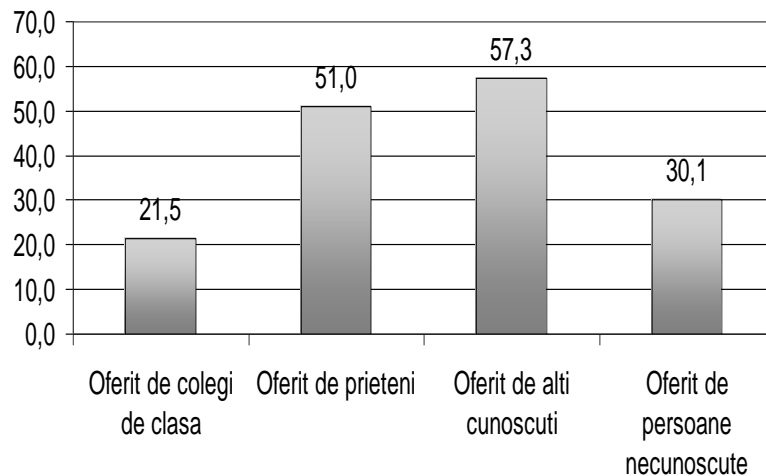


Ți s-au oferit droguri pe gratis? (procente din cei cărora li s-au oferit droguri)

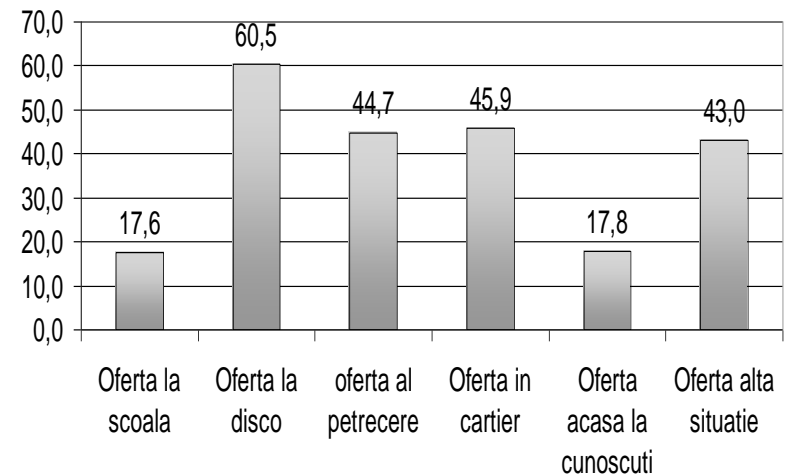


Dacă i s-au oferit, cine, unde i-a oferit droguri?

Cine i-a oferit droguri? (procente)

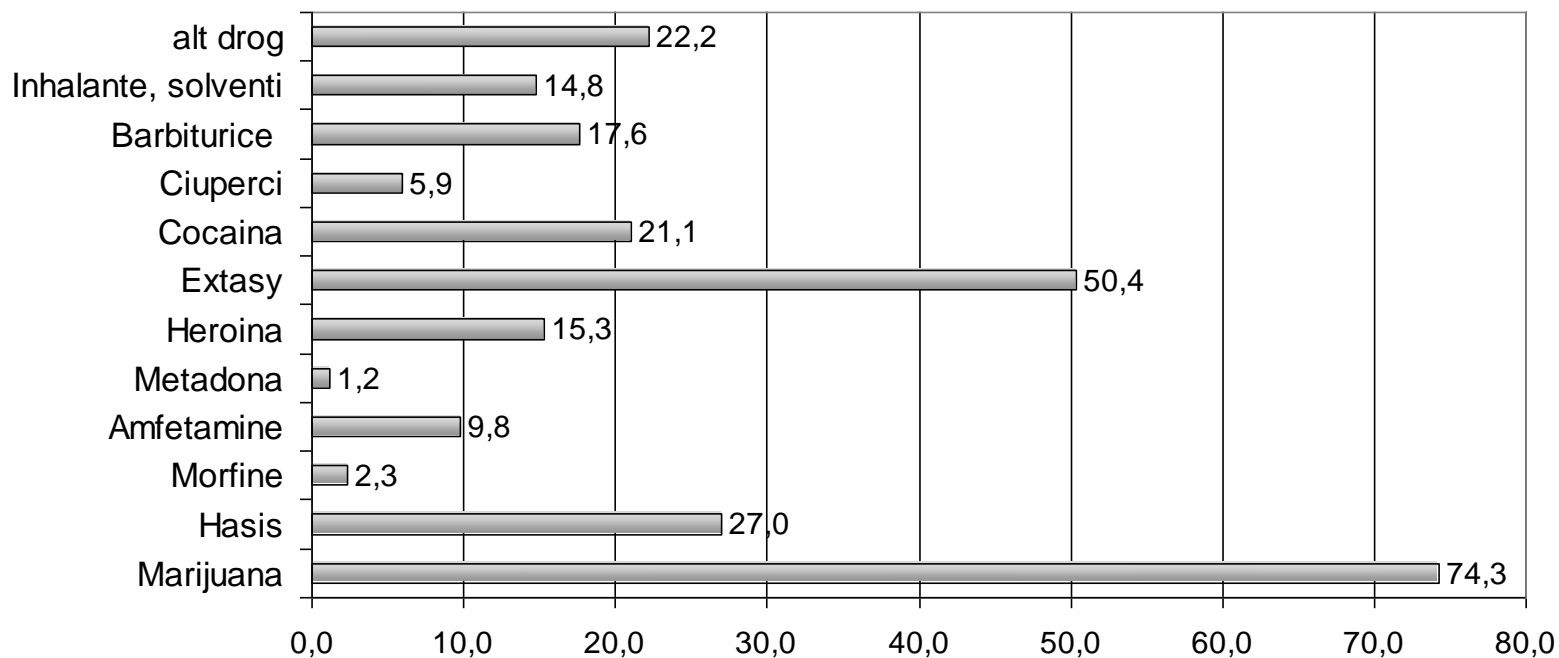


În ce situație ți s-au oferit drogurile? (procente dintre cei cărora li s-au oferit droguri)

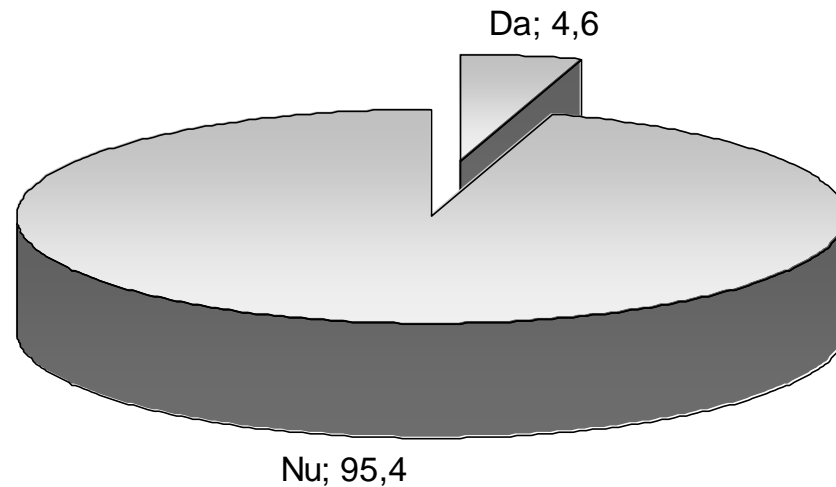


Ce fel de droguri i s-au oferit?

Ce tip de droguri ți s-au oferit? (procente din cei cărora li s-au oferit droguri)



Ți s-a făcut vreodată propunerea să distribui droguri? (procente)



Date indirecte privind consumul de droguri

În secțiunea următoare descriem amploarea și caracteristicile consumului de droguri în rândul tinerilor din Oradea așa cum reiese din experiența, cunoașterea elevilor din eșantion. Cu alte cuvinte, o descriere la “a doua mână” a consumului de droguri la liceeni.

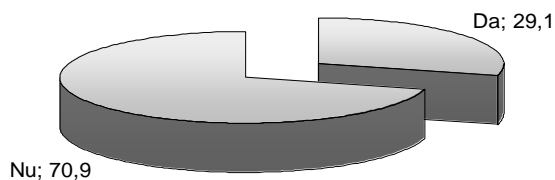
În ceea ce privește modelele de consum reieșite din declarațiile subiecților putem sublinia că drogurile se consumă în mod predominant la discotecă, petreceri și baruri iar substanțele utilizate cel mai frecvent sunt marijuana, ecstasy, hașiș sau unele medicamente, fiind folosite cu o frecvență mai redusă, dar totuși notabilă, cocaina, inhalantele și heroina.

Date indirecte privind consumul de droguri (cont.)

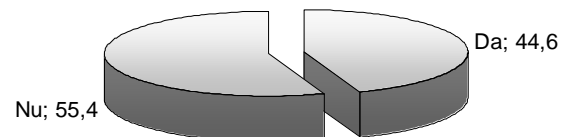
Numărul celor care cunosc indirect consumatori de drog (văzut, întâlnit, auzit) este mare, în jurul a 50% din eșantion. Doar 12,8% dintre subiecți declară că au colegi care consumă droguri, ponderea acestora crescând odată cu clasa (consumul de droguri pare o problemă mai ales în clasa a XI-a și a XII-a), în mai bine de trei sferturi din cazuri subiecții declarând că au 1-3 colegi care consumă droguri. Cifrele sunt similare și în cazul grupului de prieteni. Cu cât numărul de prieteni declarat este mai mare, cu atât este mai mare probabilitatea ca printre aceștia să fie și consumatori de droguri. În afara grupului de prieteni și a colegilor de clasă, 26,8% dintre subiecți declară că ar cunoaște consumatori de droguri. Estimarea ponderii consumatorilor de droguri în rândul tinerilor de vârstă similară din Oradea variază puternic având o medie de 26 de procente. Considerăm că această cifră este rezultatul unei supraaprecieri, oricum conceptul de “consum de droguri” fiind foarte ambiguu.

Cunoaște despre unele persoane că ar consuma droguri?

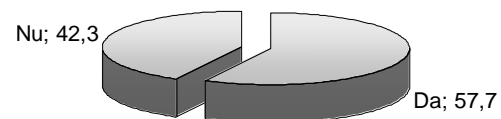
**Ai văzut vreodată vreo persoană consumând droguri?
(procente)**



Ai întâlnit persoane despre care presupui că sunt consumatoare de droguri? (în procente)

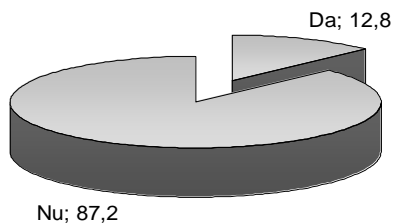


**Ai auzit despre unele persoane că ar consuma droguri?
(procente)**

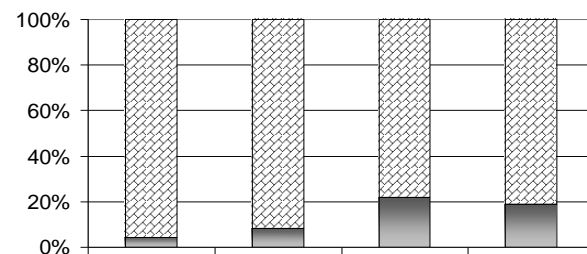


Ai colegi care consumă droguri?

In opinia ta, ai colegi de clasa care consumă droguri?
(procente)



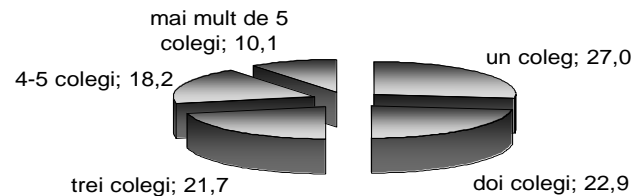
In opinia ta, ai colegi de clasă care consumă droguri?



clasa a 9-a clasa a 10-a clasa a 11-a clasa a 12-a

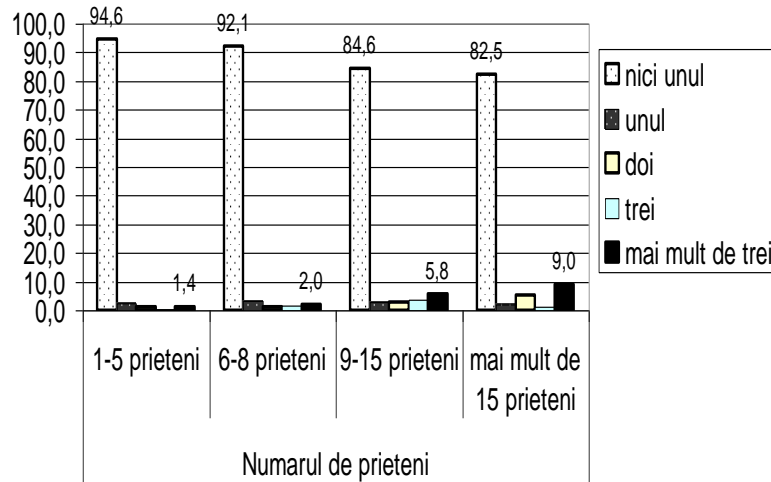
■ Ai colegi de clasa cons. de drog? Da ▨ Ai colegi de clasa cons. de drog? Nu

Dacă DA, câți dintre colegii tăi consumă droguri?
(procente)

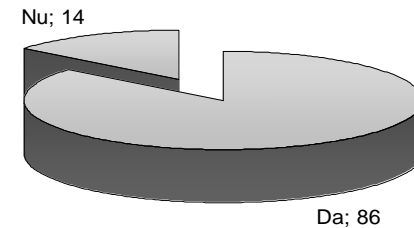


Câți dintre prietenii tăi consumă droguri?

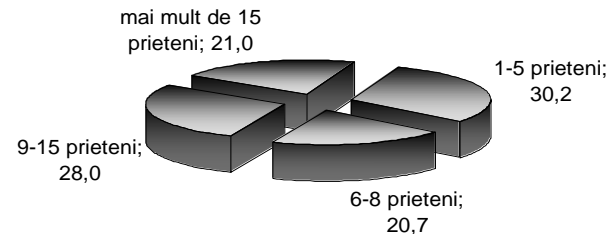
Câți dintre prietenii tăi consumă droguri? (procente)



Ai un grup de prieteni? (procente)

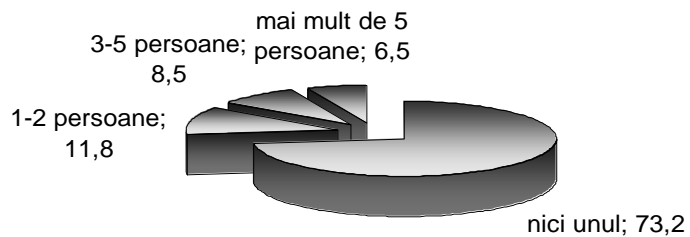


Numarul de prieteni (procente)

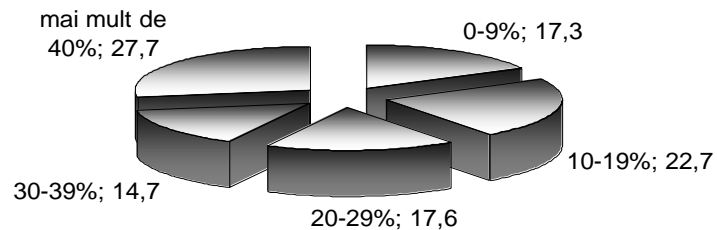


Câte persoane consumă droguri?

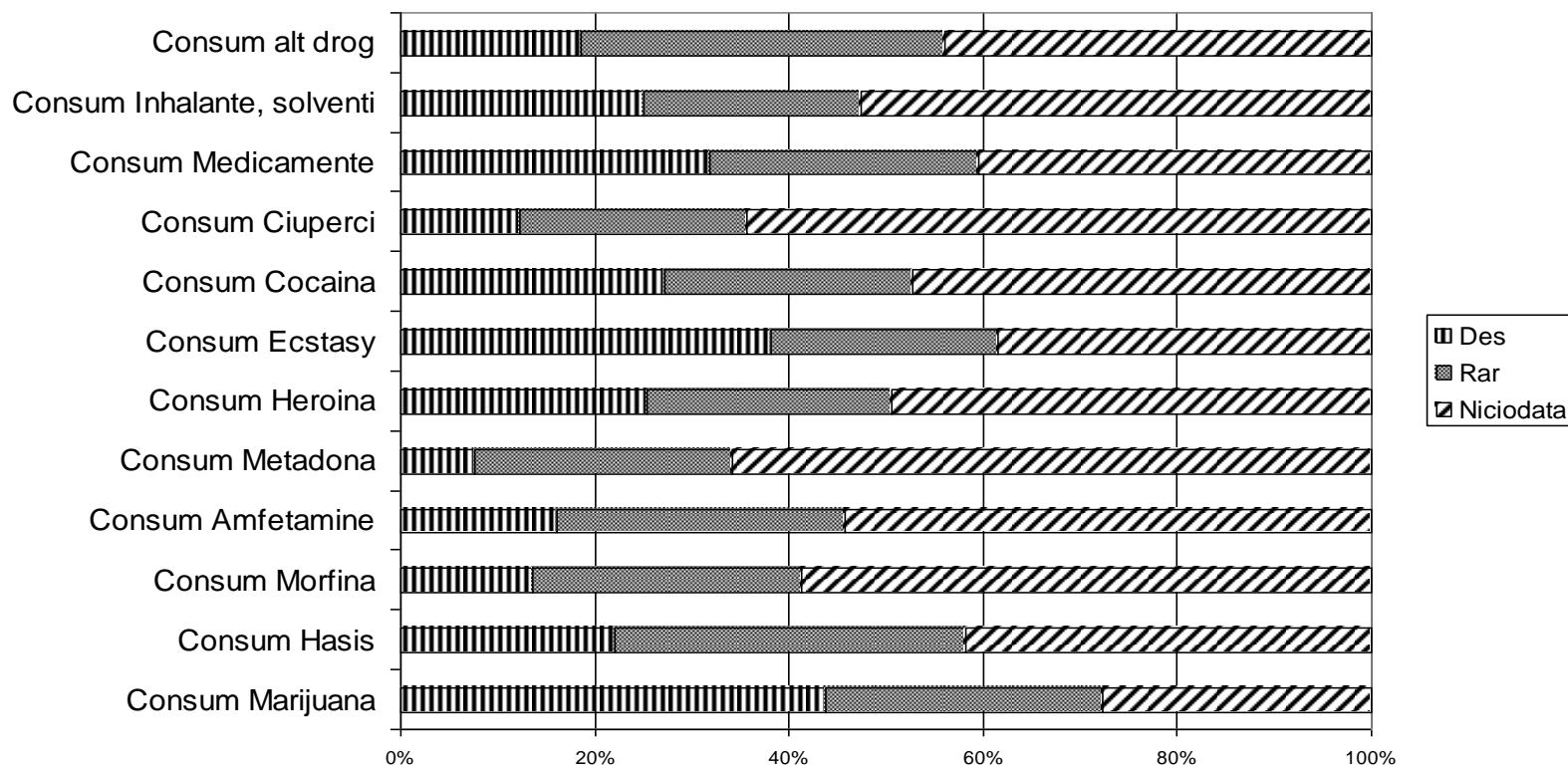
Câți dintre cunoscuții tăi, alții decât cei menționați anterior, consumă droguri? (procente)



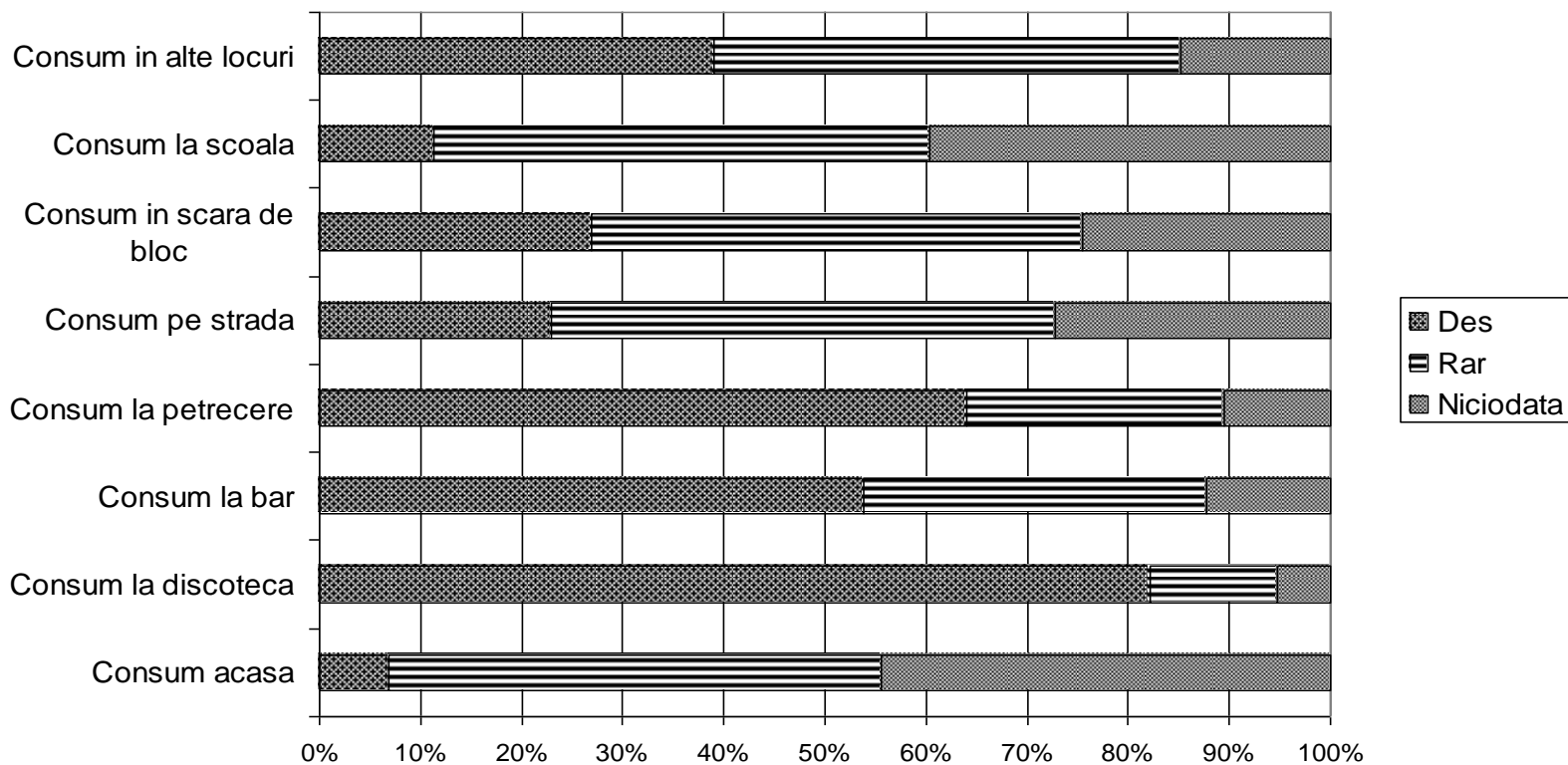
Care este procentul tinerilor de vârsta ta din Oradea care consumă droguri? (procente)



Care sunt drogurile consumate de persoanele cunoscute ca fiind consumatoare de droguri? (procente)



Unde se consumă drogurile? (procente)



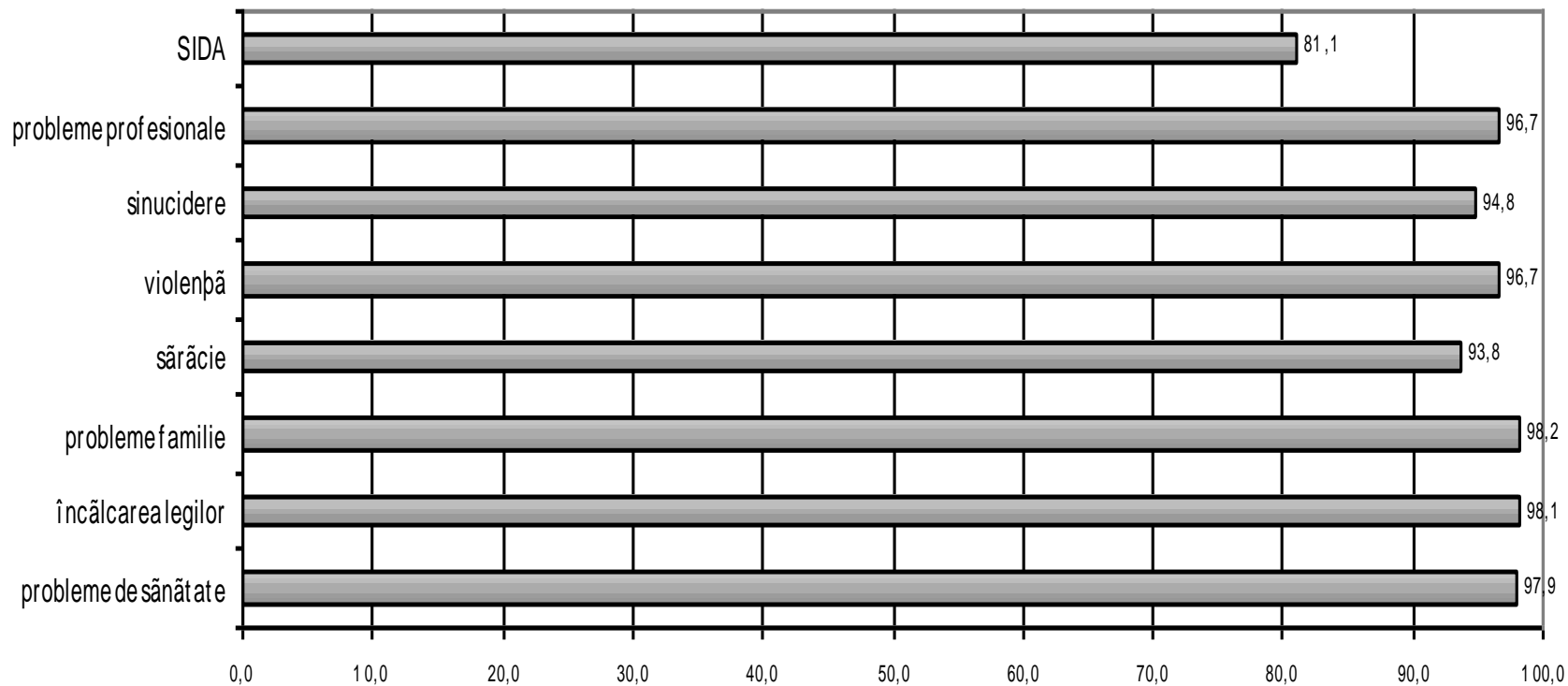
Opinii și atitudini ale tinerilor privind consumul de droguri

În secțiunea următoare vom descrie opiniile și atitudinile tinerilor în legătură cu consumul de droguri.

- Marea majoritate a tinerilor (în general peste 90 %) consideră că drogurile cauzează probleme de sănătate, profesionale, cu legea, etc.
- Este de remarcat însă că aceste opinii nu sunt atât de categorice la cei care au consumat droguri (cu excepția relației dintre consumul de droguri și SIDA, pe care consumatorii de droguri o găsesc mai intensă)
- Un fenomen similar, dar mult mai pronunțat, poate fi identificat în privința atitudinilor tinerilor față de consumul de droguri, măsurate prin 6 întrebări referitoare la opțiunile valorice în raport cu drogurile, justificarea consumului de droguri și măsuri generale în privința consumului de droguri. Răspunsurile la cele 6 întrebări reflectă o atitudine pronunțat negativă a ne-consumatorilor și o atitudine ușor negativă, și uneori chiar neutră a celor care au consumat droguri.

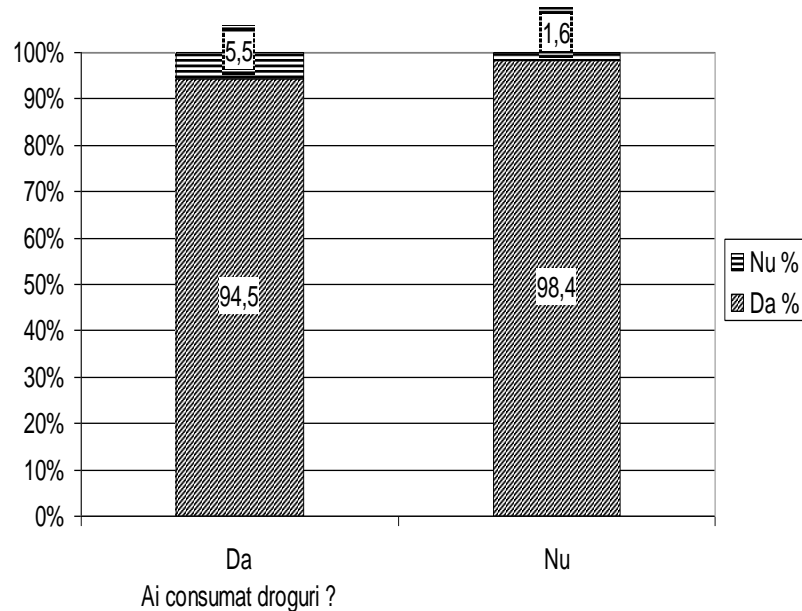
Percepția efectelor negative ale consumului de droguri

Consumul de droguri poate conduce la... (procente)

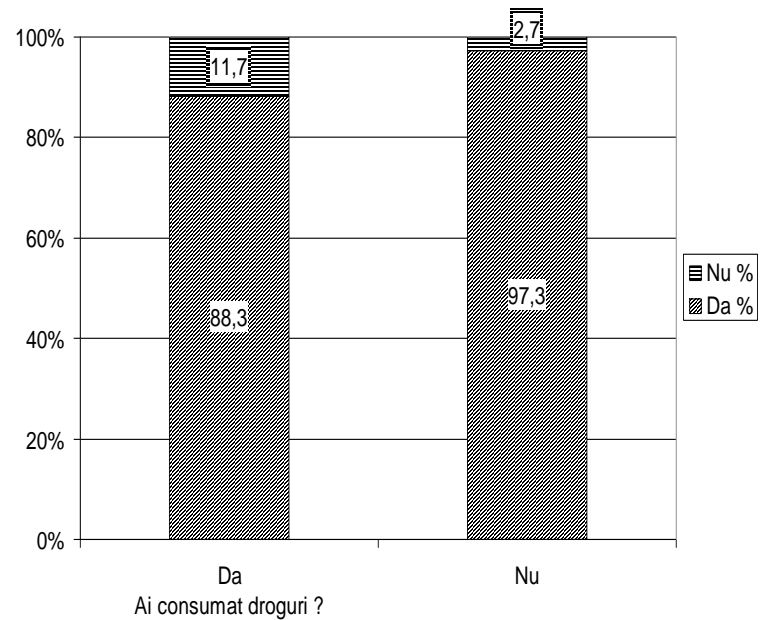


Relația dintre consum și percepția efectelor negative ale consumului de droguri

Consumul de droguri poate conduce la probleme de sanatate (procente, în funcție de experiența consumului de droguri)

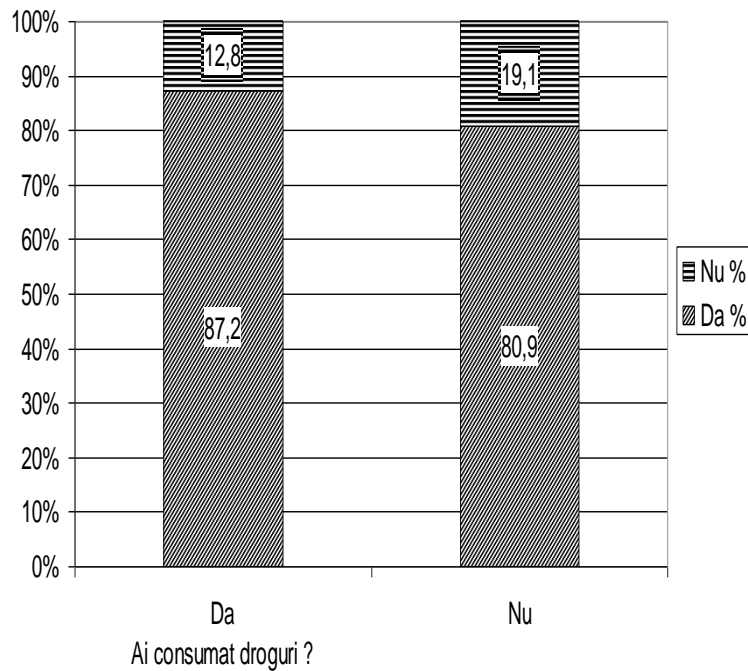


Consumul de droguri poate conduce la probleme profesionale (procente, în funcție de experiența consumului de droguri)



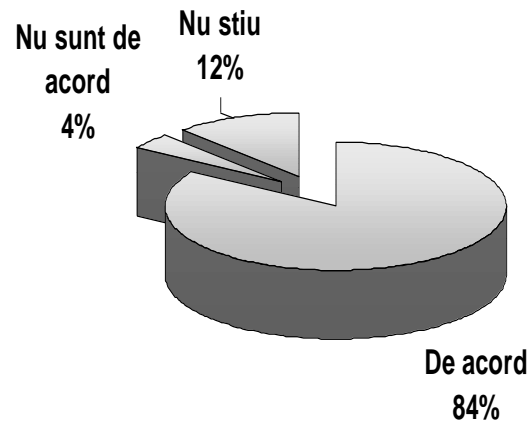
Relația dintre consum și percepția efectelor negative ale consumului de droguri

Consumul de droguri poate conduce la SIDA (procente, în funcție de experiența consumului de droguri)

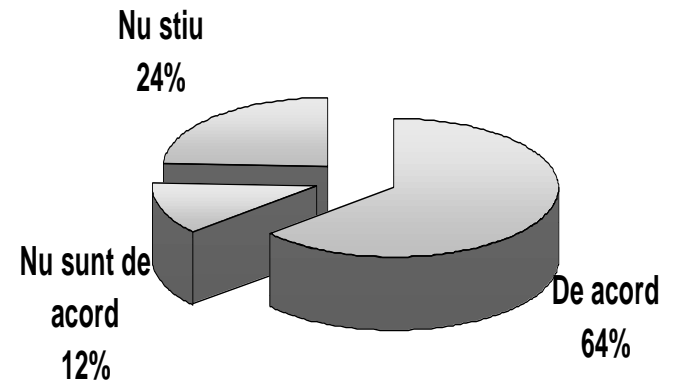


Judecăți de valoare asupra consumului de droguri

Drogurile conduc la degradare morală

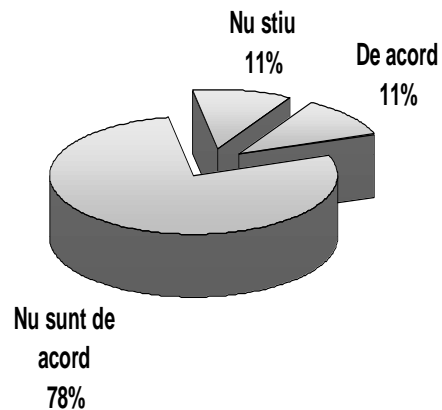


Consumul de droguri înseamnă iresponsabilitate

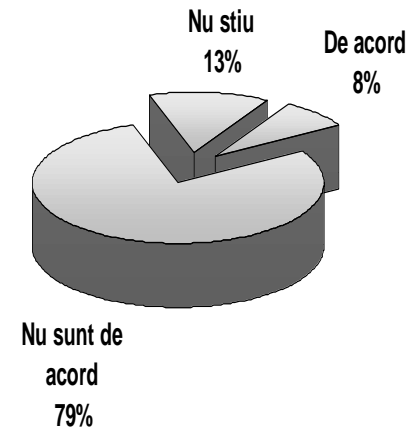


Justificări ale consumului de droguri

Dacă cineva are probleme, este dreptul lui să apeleze la droguri pentru a-si usura situatia

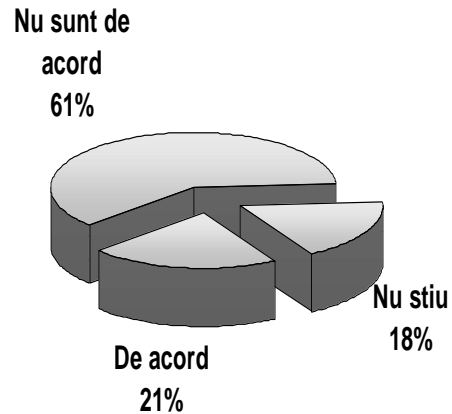


Trebuie să folosim unele droguri pentru a sti ce înseamnă

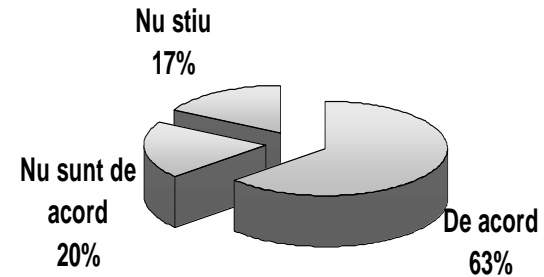


Opinii privind acțiunile concrete privind consumul de droguri

Drogurile usoare ar trebui legalizate

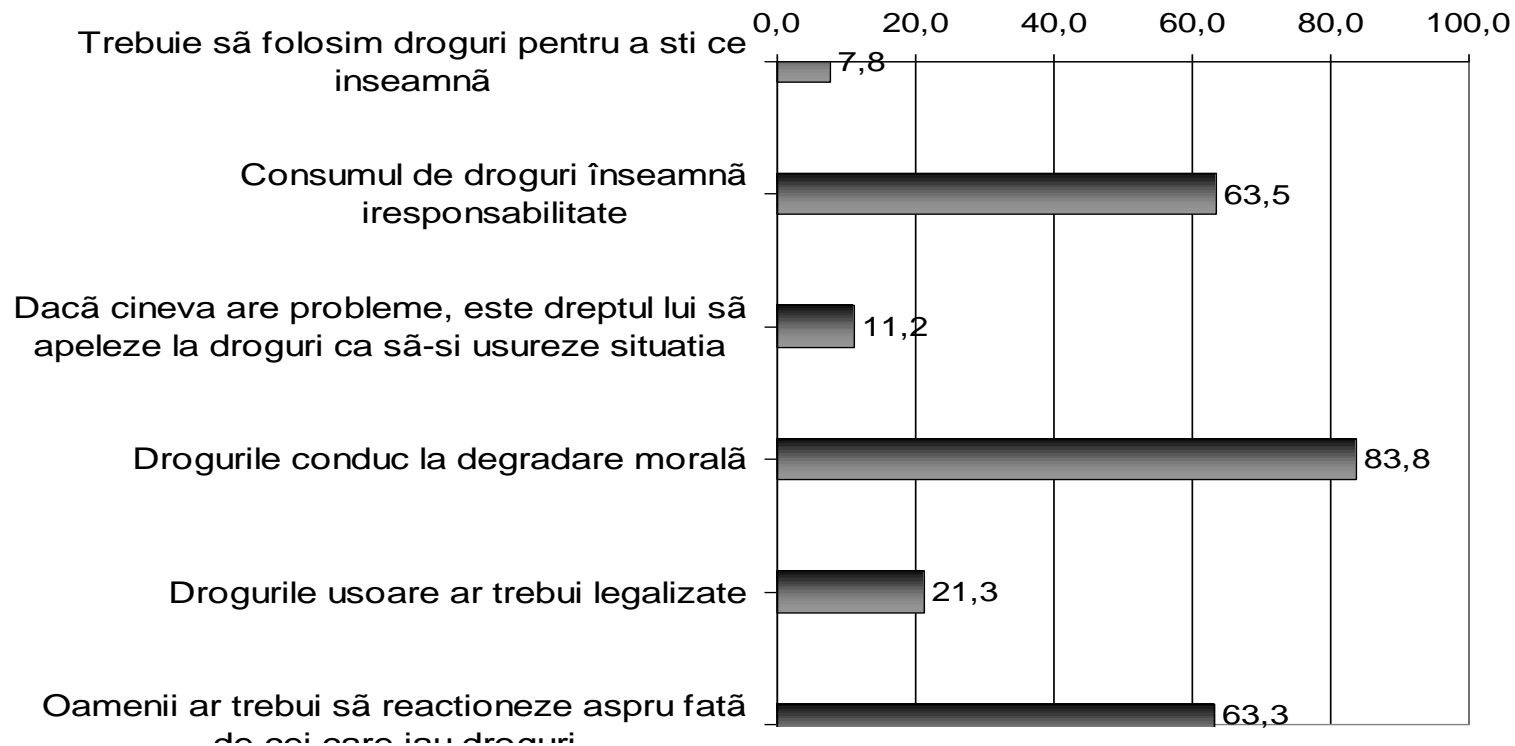


Oamenii ar trebui să reacționeze aspru față de cei care iau droguri

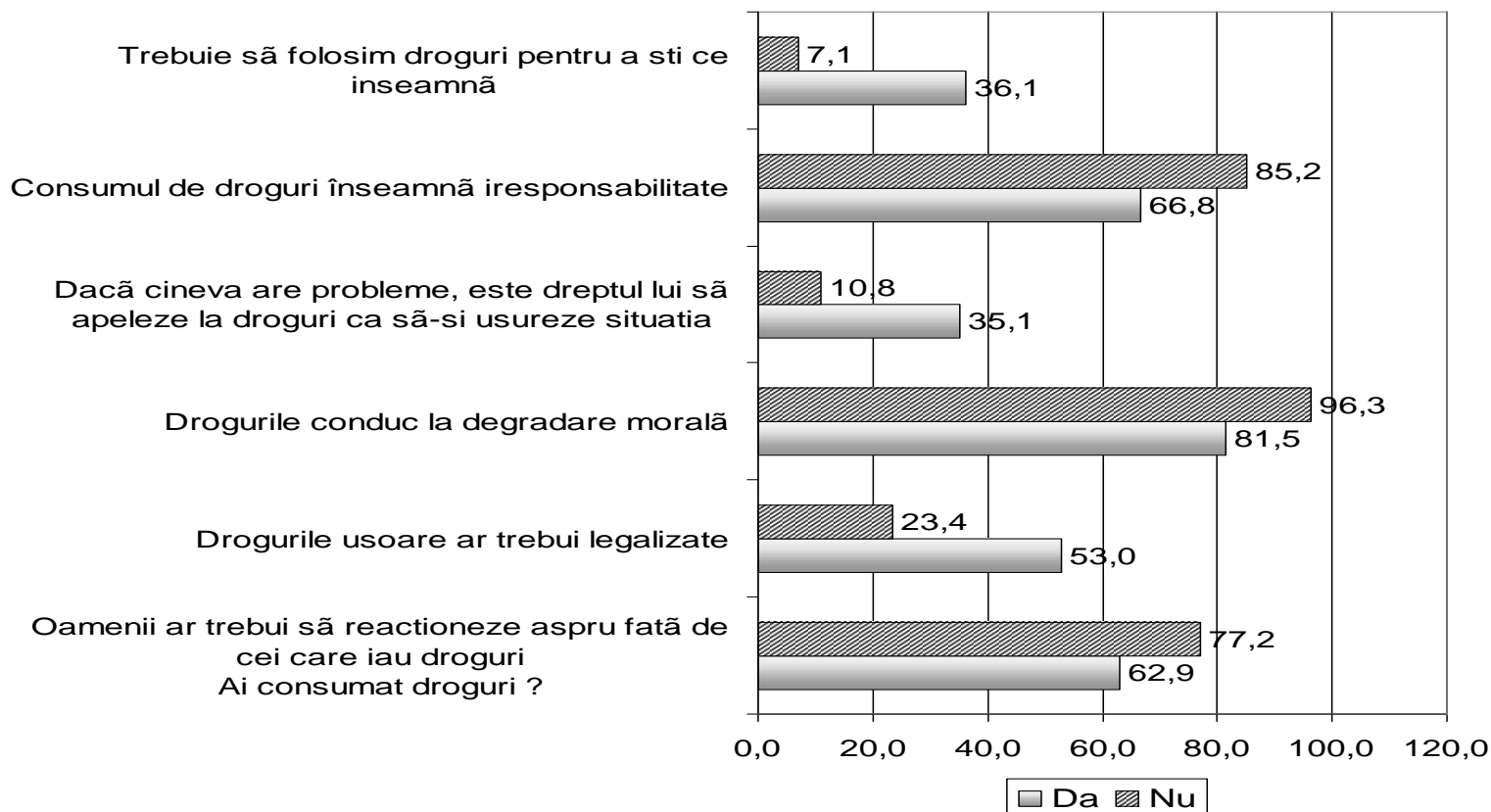


Atitudini față de consumul de droguri

Procentul de răspunsuri "de acord"

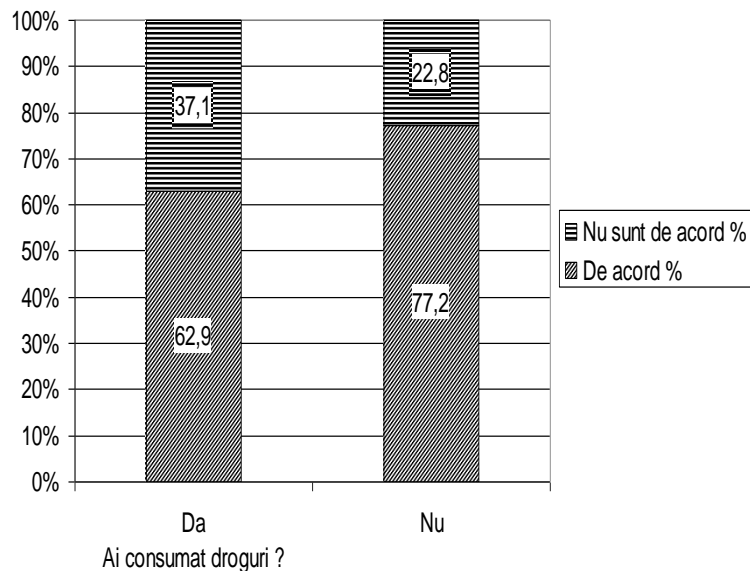


Procentul răspunsurilor afirmative în funcție de consumul de droguri

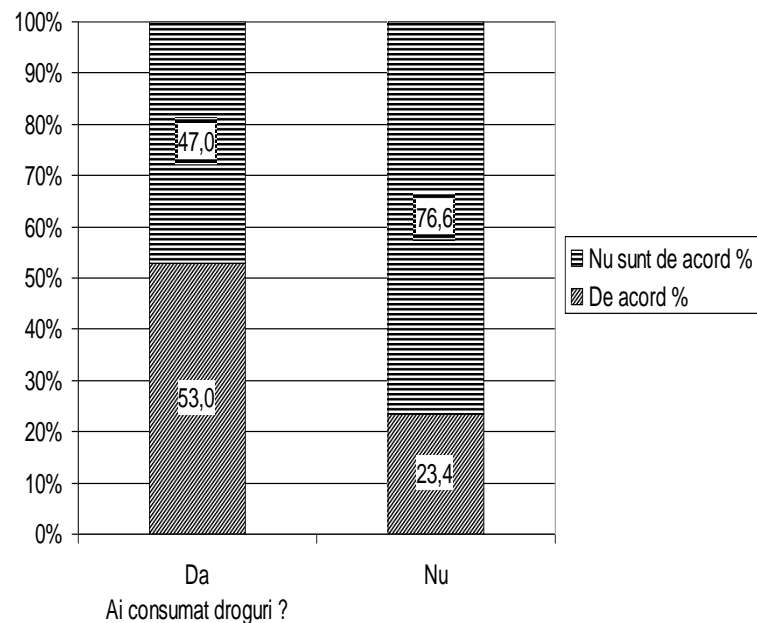


Relația dintre consum și atitudinea față de droguri

Oamenii ar trebui să reacționeze aspru față de cei care iau droguri

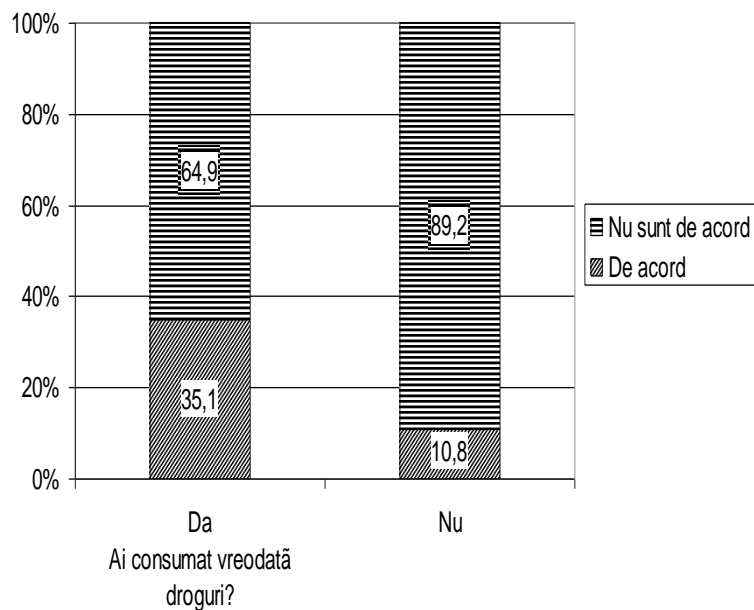


Drogurile usoare ar trebui legalizate

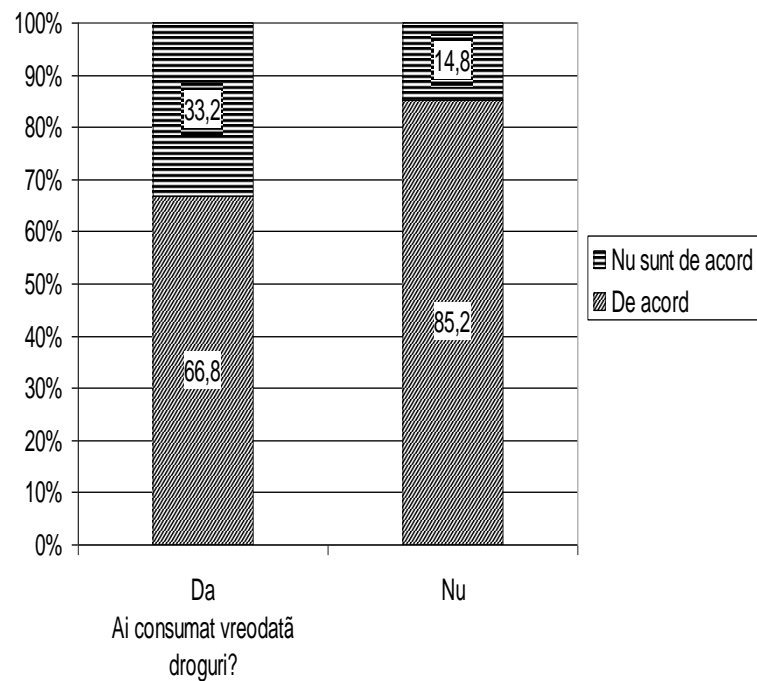


Relația dintre consum și atitudinea față de droguri

Dacă cineva are probleme, este dreptul lui să apeleze la droguri ca să-si usureze situația

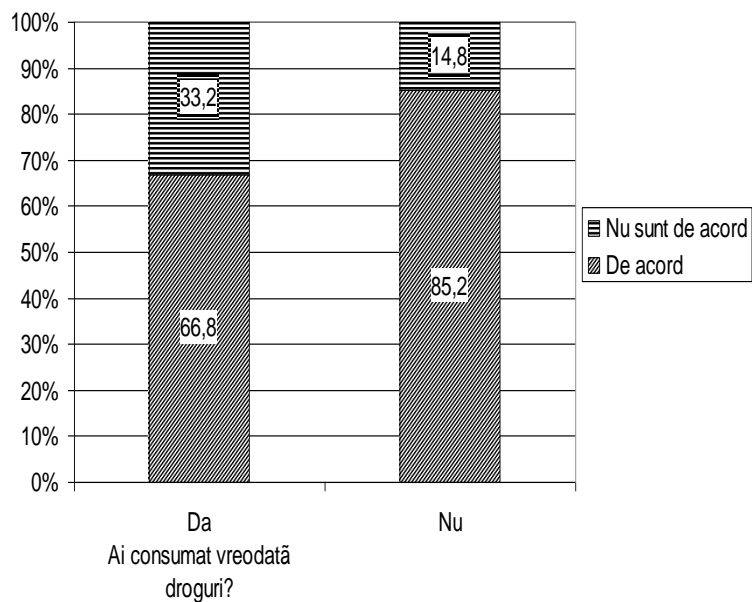


Consumul de droguri înseamnă iresponsabilitate

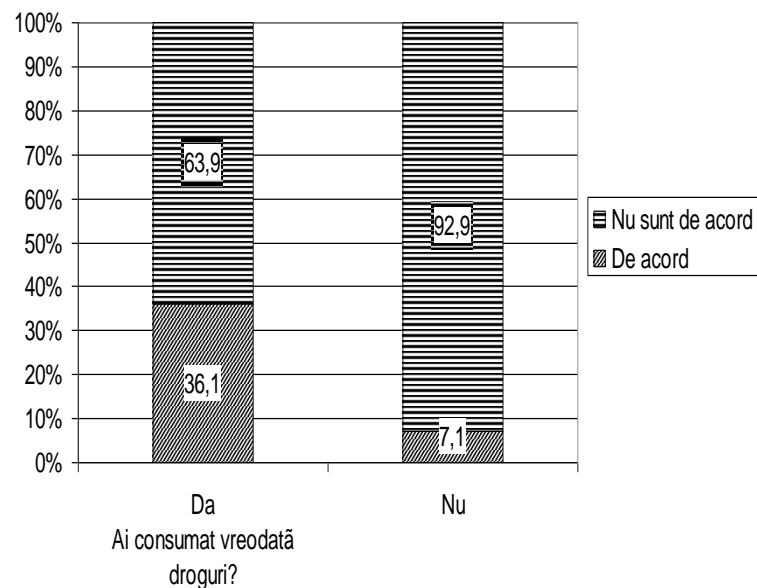


Relația dintre consum și atitudinea față de droguri

Drogurile conduc la degradare morală



Trebuie să folosim droguri pentru a ști ce înseamnă



Droguri legale: patternuri de consum și relația cu consumul drogurilor ilegale

În secțiunea următoare vom descrie patternurile de consum ale drogurilor legale (cafea, alcool, țigări).

Deși nu constituie obiectivul principal al raportului de față, consumul de droguri legale este o temă foarte importantă de studiu, nu în ultimul rând datorită relației pe care o are cu consumul de droguri ilegale.

În cele ce urmează ne-au interesat:

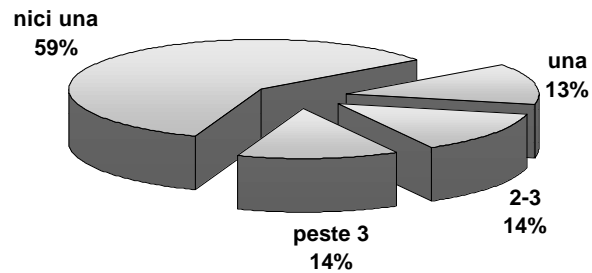
- cantitatea consumată în ultimele șapte zile, respectiv ultima zi
- distribuția în funcție de sex a consumului

Pentru alcool, ne-au mai interesat și:

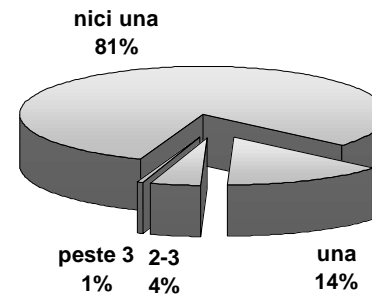
- locurile unde se consumă
- efectele raportate ale consumului

Consumul de cafea

Câte cesti de cafea ai consumat în ultima săptămână ?

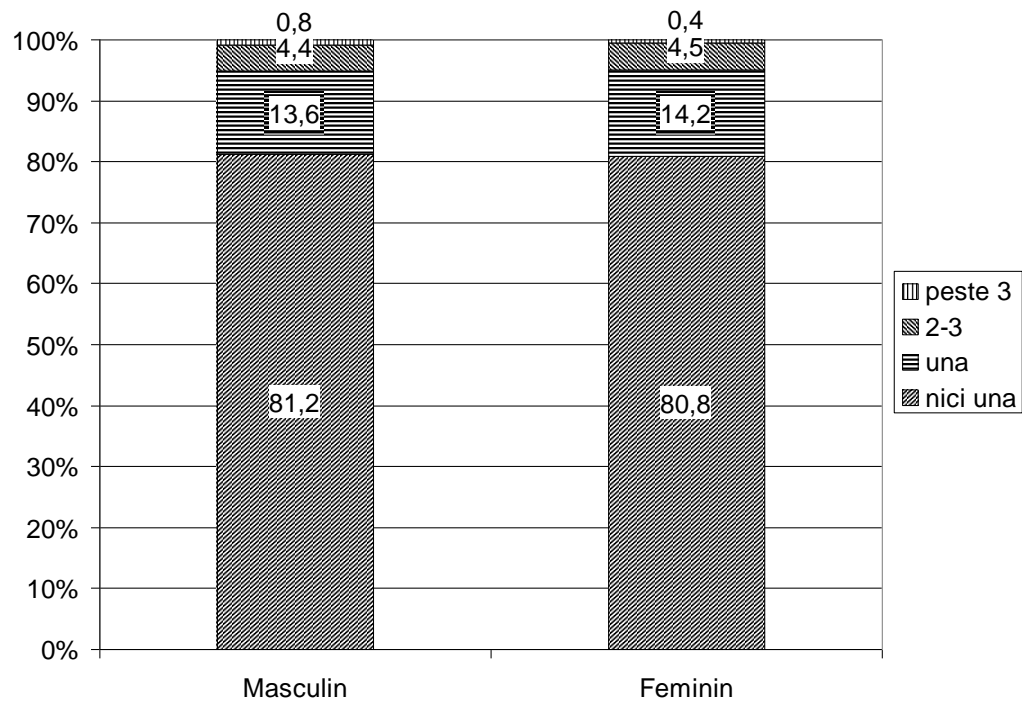


Câte cesti de cafea ai consumat ieri ?



Consumul de cafea (continuare)

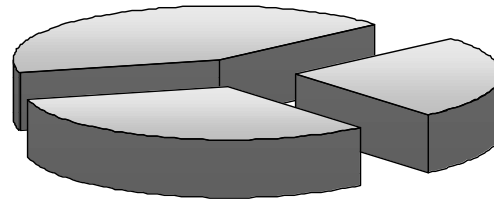
Consumul de cafea în ultima săptămână
în funcție de sex (procente)



Fumatul

Esti sau ai fost fumător ?

Am incercat
doar, dar n-am
devenit fumator
43%

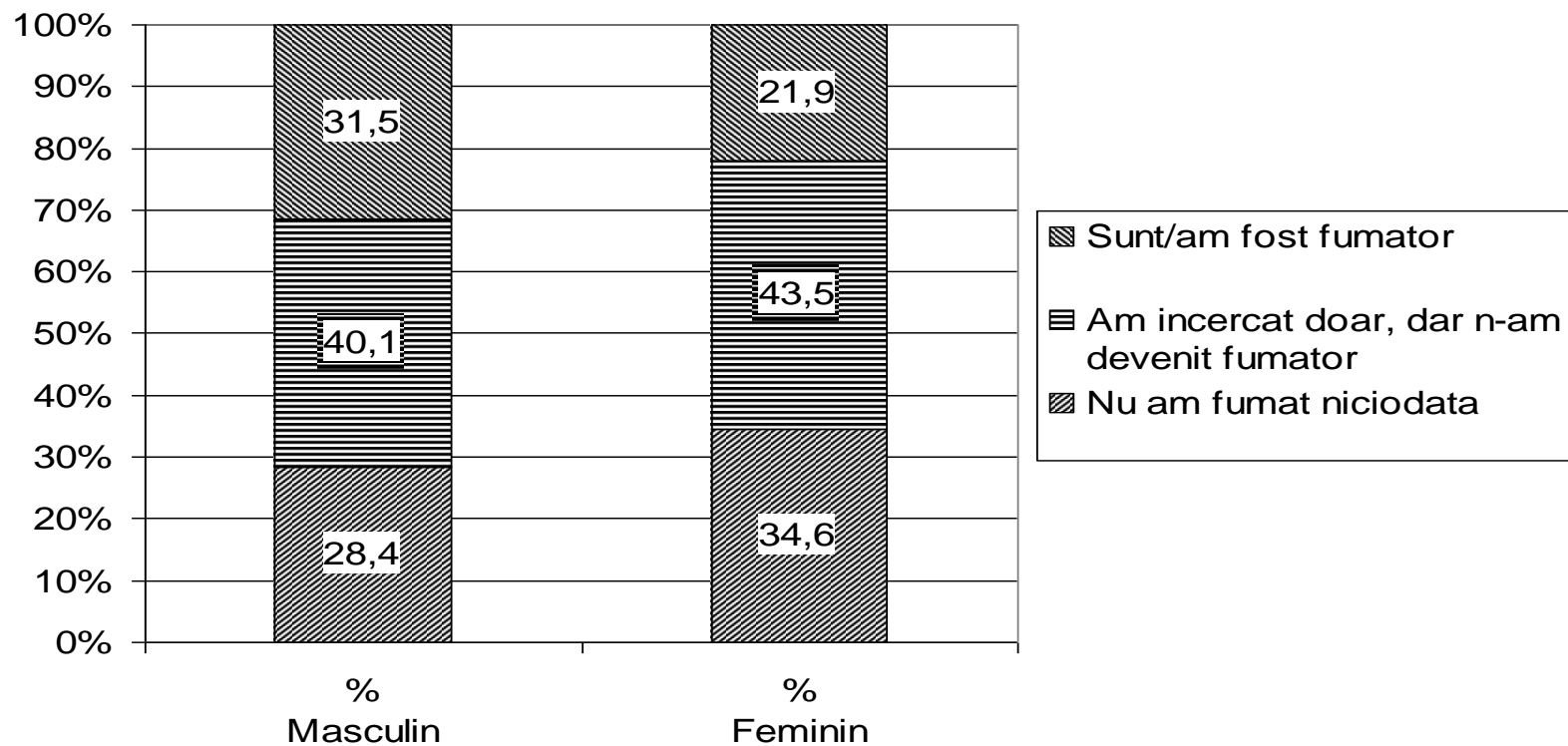


Nu am fumat
niciodata
32%

Sunt/am fost
fumator
25%

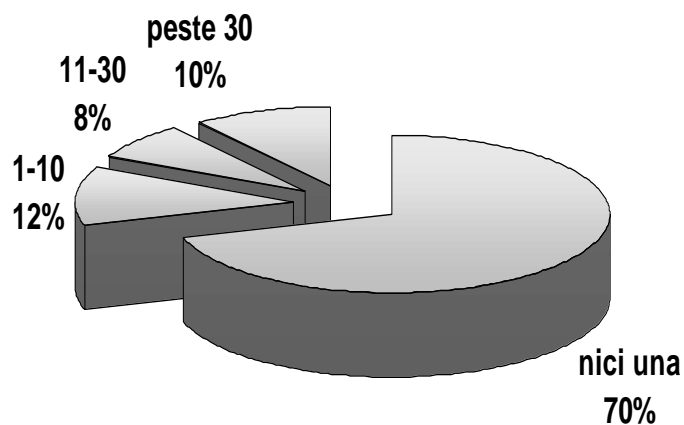
Fumatul: experiența în funcție de sex

Experiența fumatului în funcție de sex

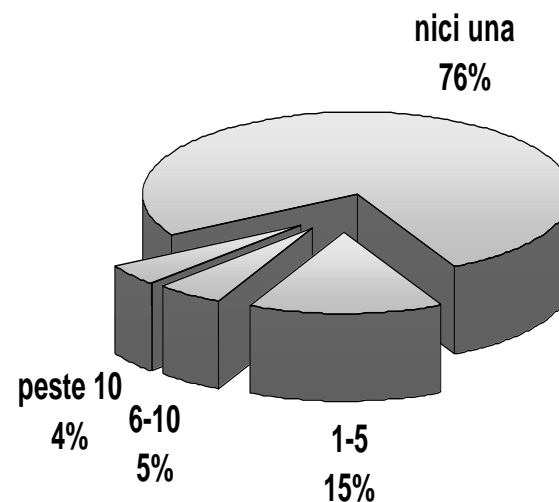


Fumatul: consumul de țigări

Câte țigări ai fumat în ultima săptămână ?

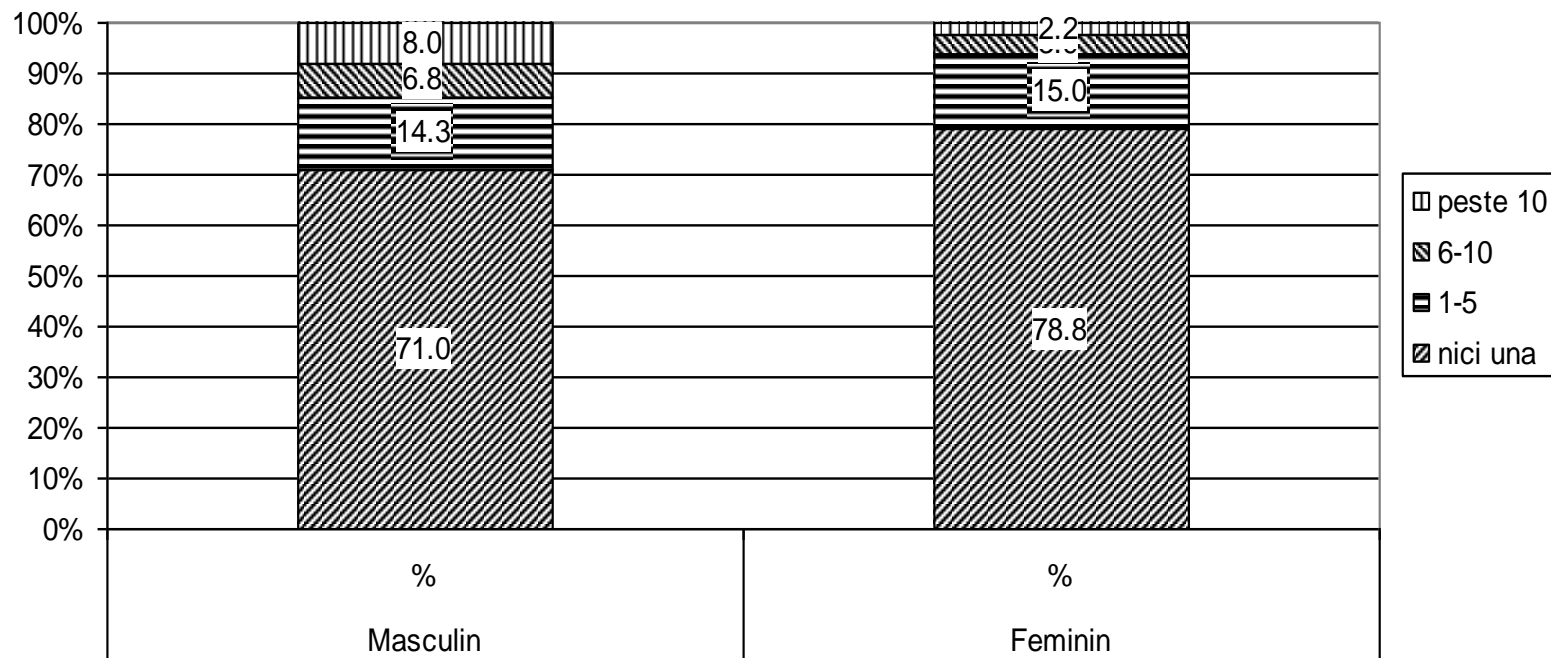


Numărul de țigari fumate ieri



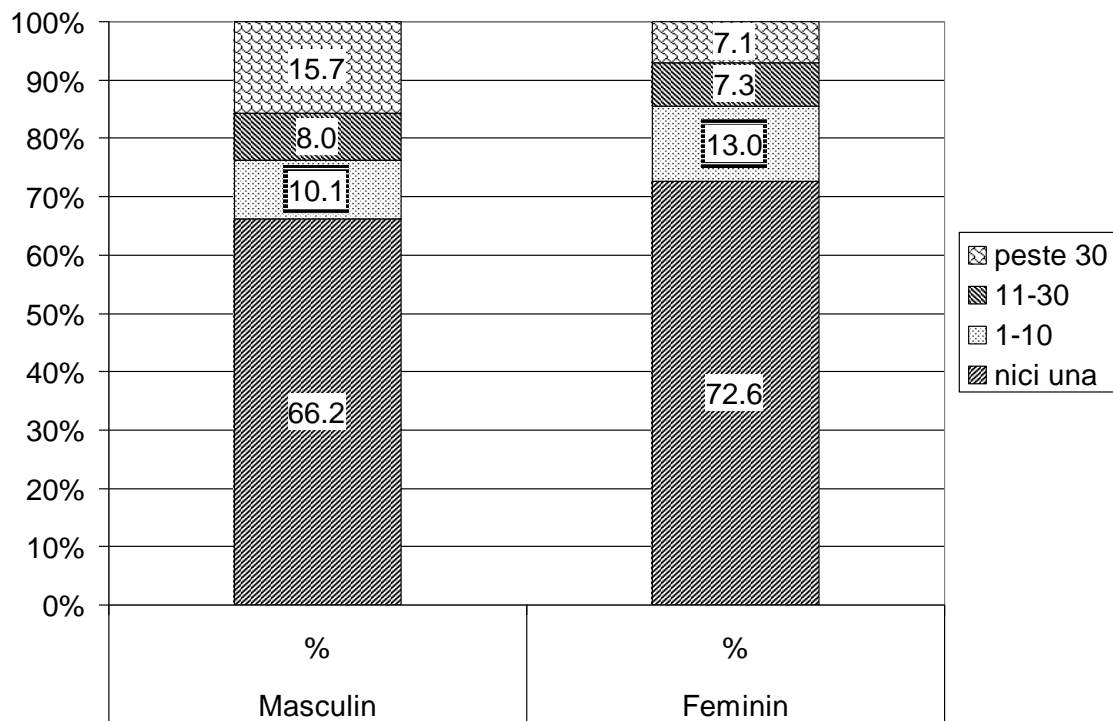
Fumatul: consumul în funcție de sex

Numărul de țigări fumate ieri
în funcție de sex



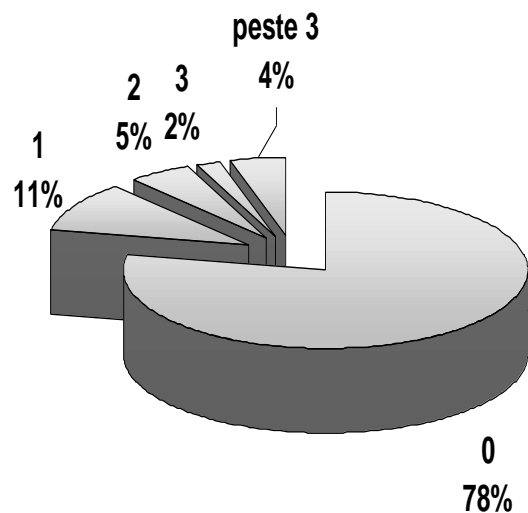
Fumatul: consumul în funcție de sex

Numărul de țigări fumate în ultima săptămână
în funcție de sex



Consumul de alcool: bere

Câte sticle de bere ai consumat săptămâna trecută ?

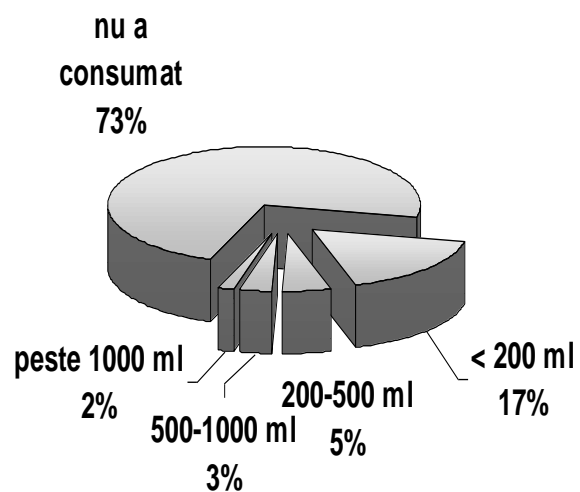


Numărul de sticle de bere băute în ultima săptămână în funcție de sex

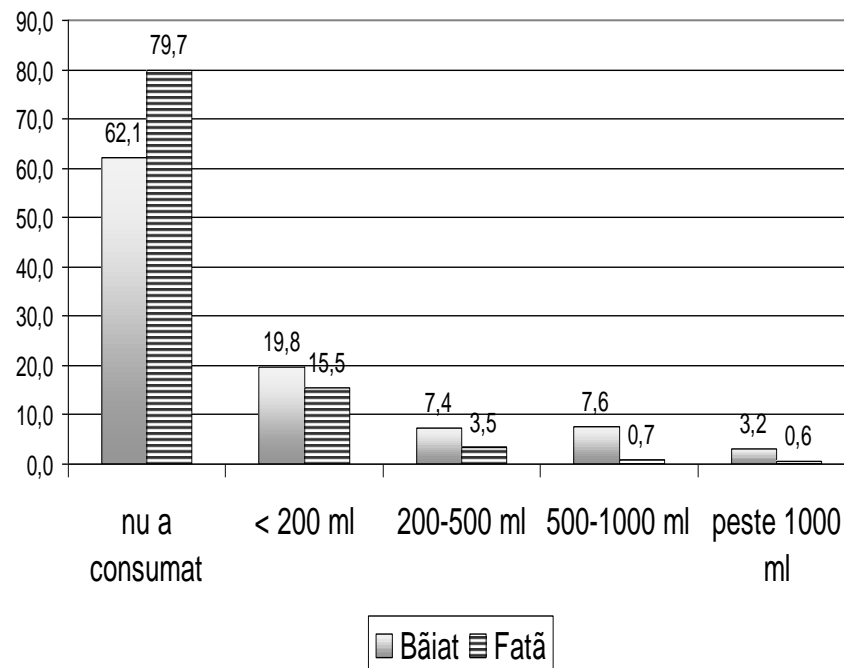


Consumul de alcool: vin

Cantitatea de vin consumată în ultimele 7 zile



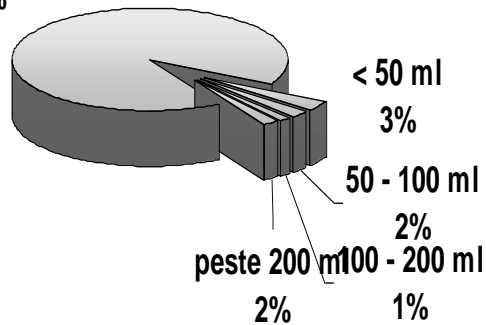
Cantitatea de vin consumată în ultimele 7 zile, în funcție de sex (procente)



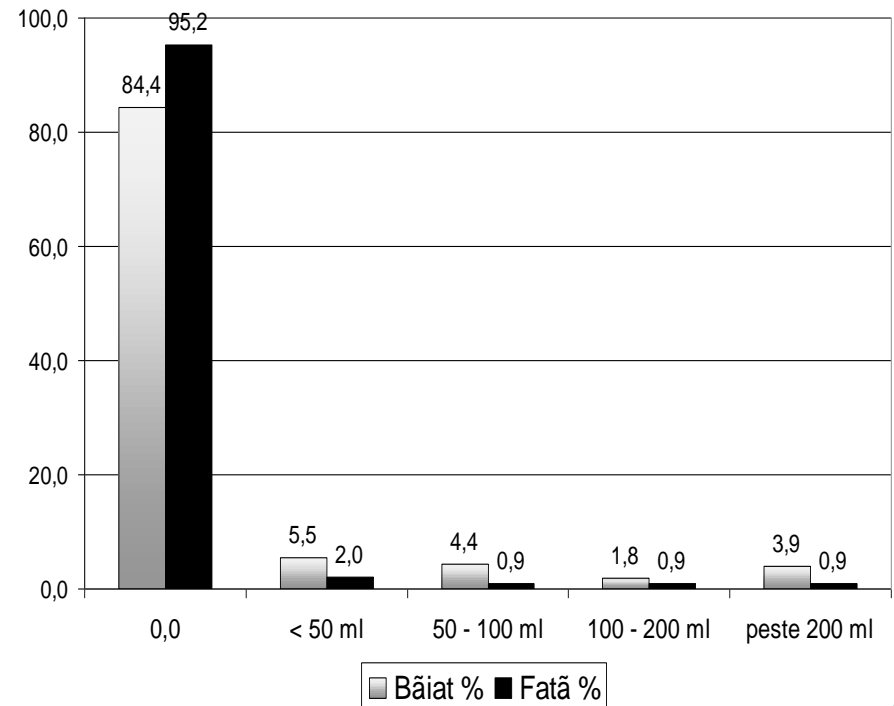
Consumul de alcool: băuturi spirtoase

Cantitatea de băuturi spirtoase
consumată în ultimele 7 zile

nu am
consumat
92%

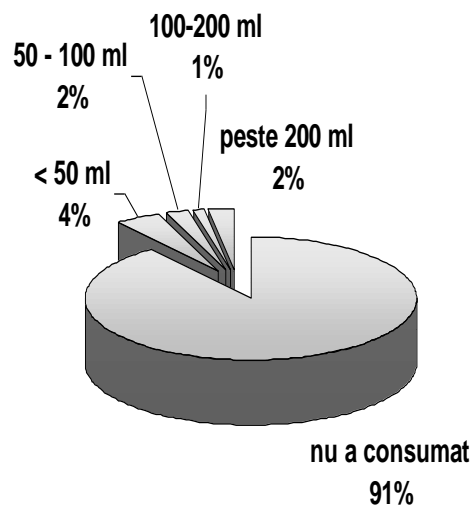


Cantitatea de băuturi spirtoase consumată
în ultimele 7 zile în funcție de sex (procente)

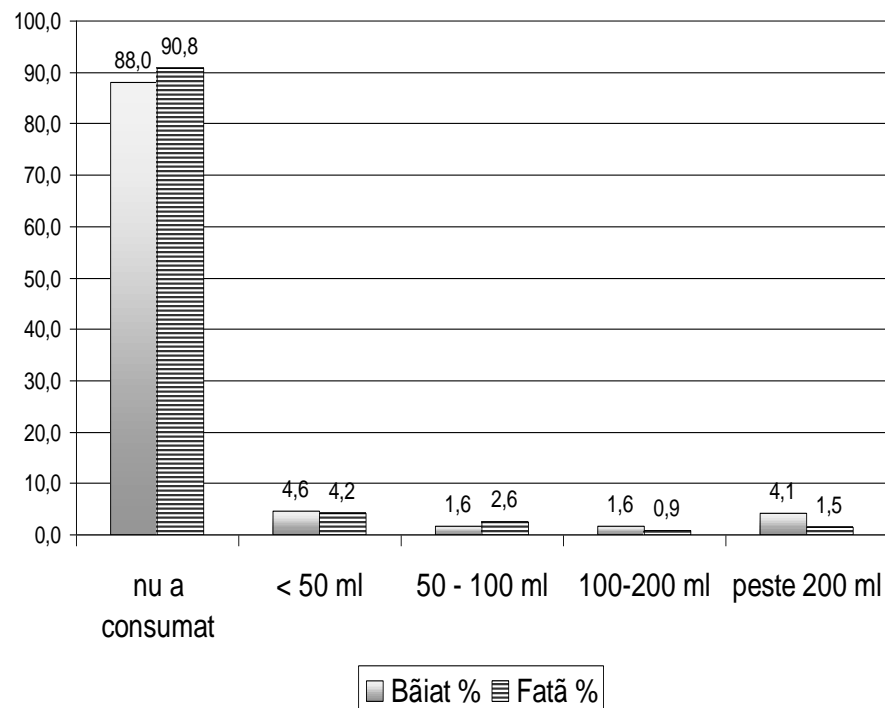


Consumul de alcool: băuturi slab alcoolizate

Cantitatea de băuturi slab alcoolizate consumată în ultimele 7 zile

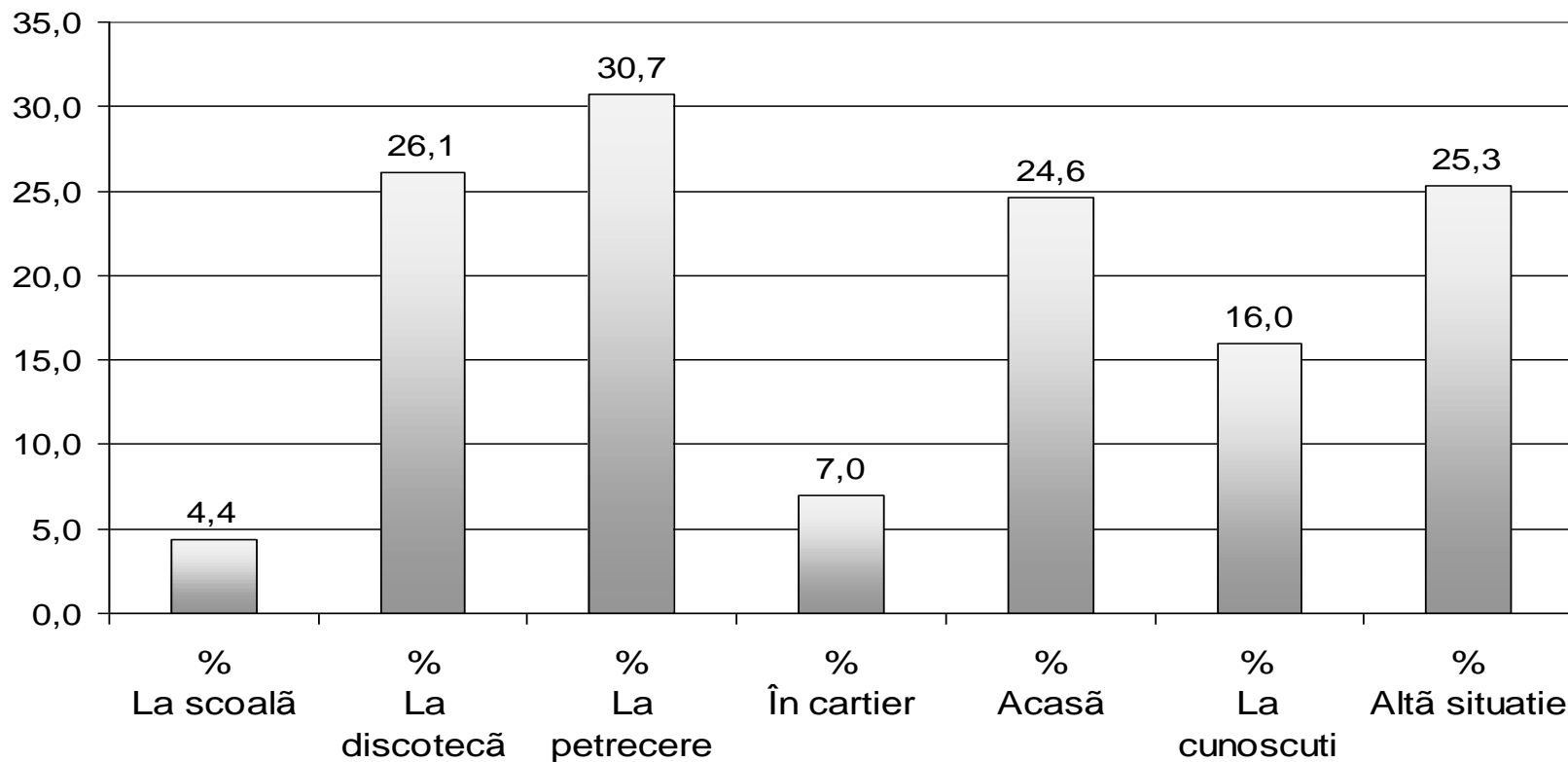


Cantitatea de băuturi slab alcoolizate consumată în ultimele 7 zile, în funcție de sex (procente)



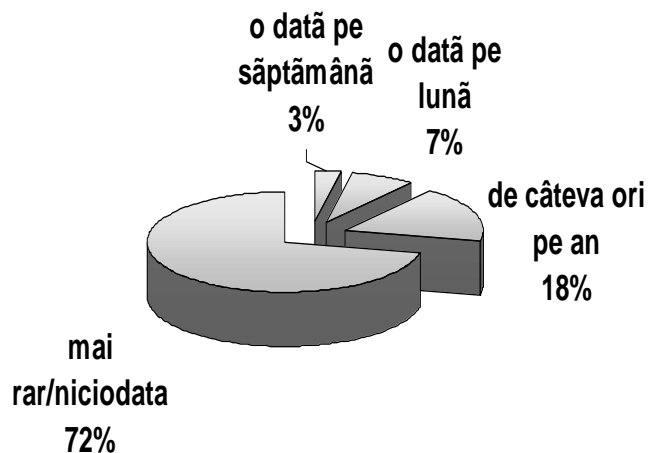
Consumul de alcool: locuri de consum

Locuri unde s-a consumat alcool (procente)

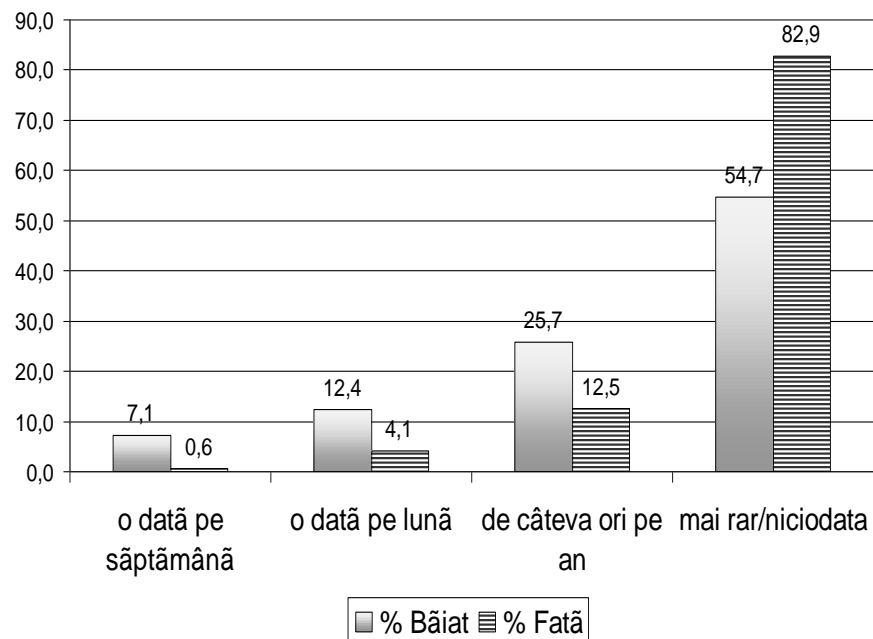


Consumul de alcool: excese

Cât de des în ultimul an ai consumat mai mult alcool deodată (cel puțin jumătate de sticlă de băuturi tari, peste o sticlă de vin sau patru beri) ?

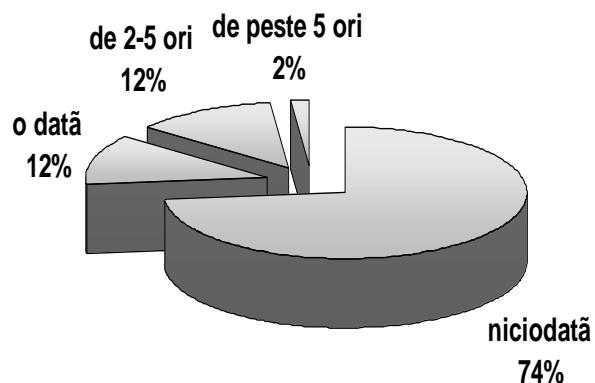


Consumul a mai mult de jumătate de sticlă de băuturi tari, peste o sticlă de vin sau patru beri, în funcție de sex (procente)

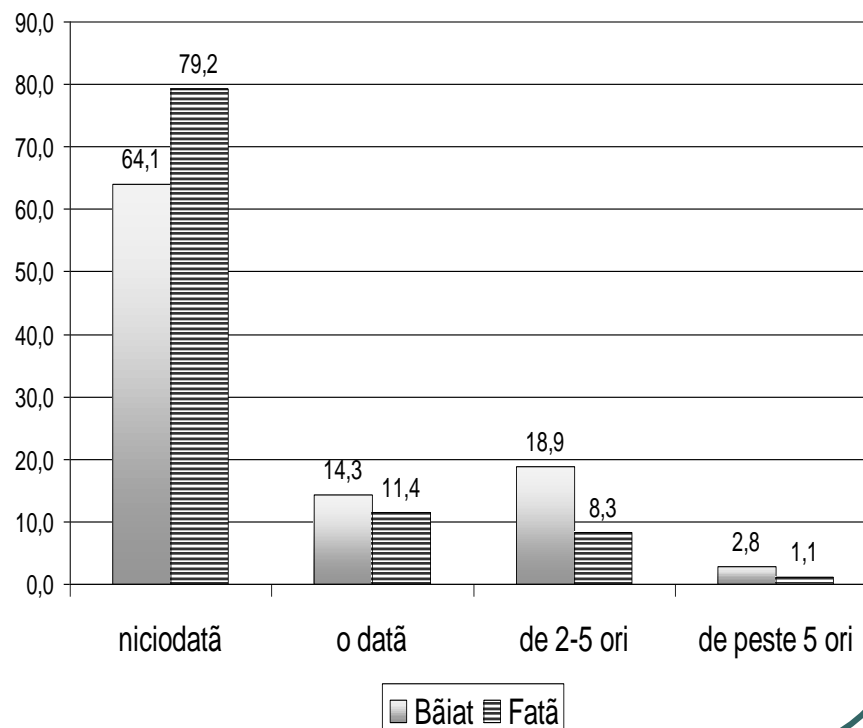


Consumul de alcool: efecte

De câte ori ti s-a întâmplat să fi euforic (să te ametesti sau să te îmbeti) din cauza băuturilor alcoolice în ultima lună ?

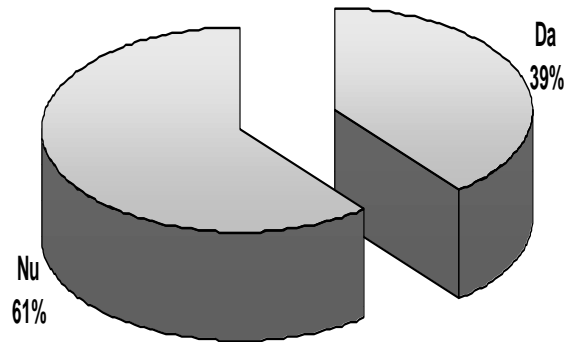


De câte ori ti s-a întâmplat să fi euforic (să te ametesti sau să te îmbeti) din cauza băuturilor alcoolice în ultima lună ?
(distributia procentuală în functie de sex)

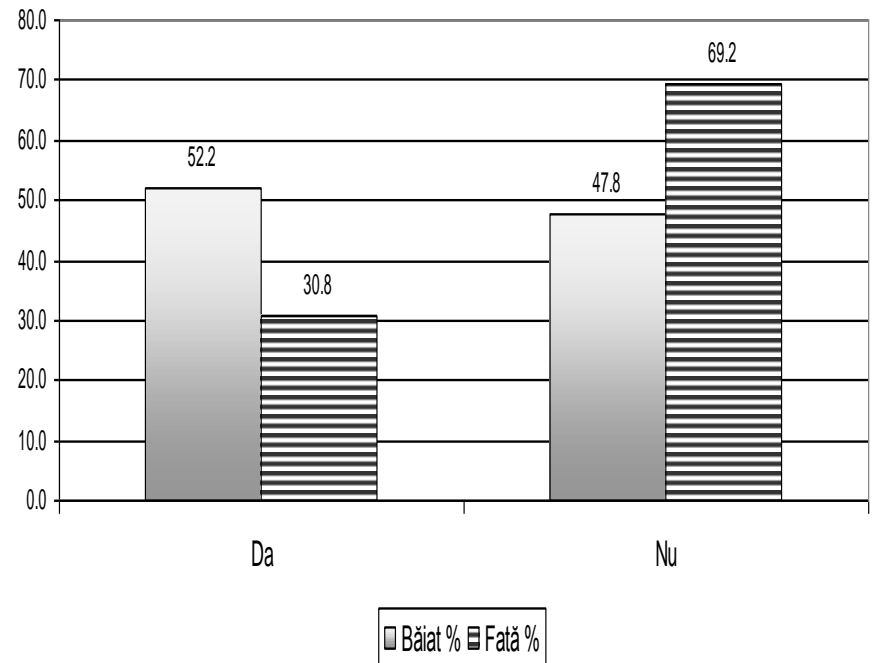


Consumul de alcool: efecte

Ți-a fost vreodată rău din cauza alcoolului?

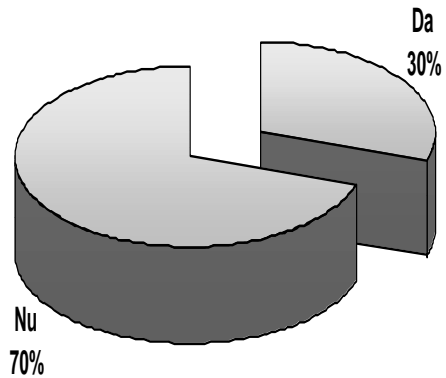


Ți-a fost vreodată rău din cauza alcoolului ?
(distribuția procentuală a răspunsurilor în funcție de sex)

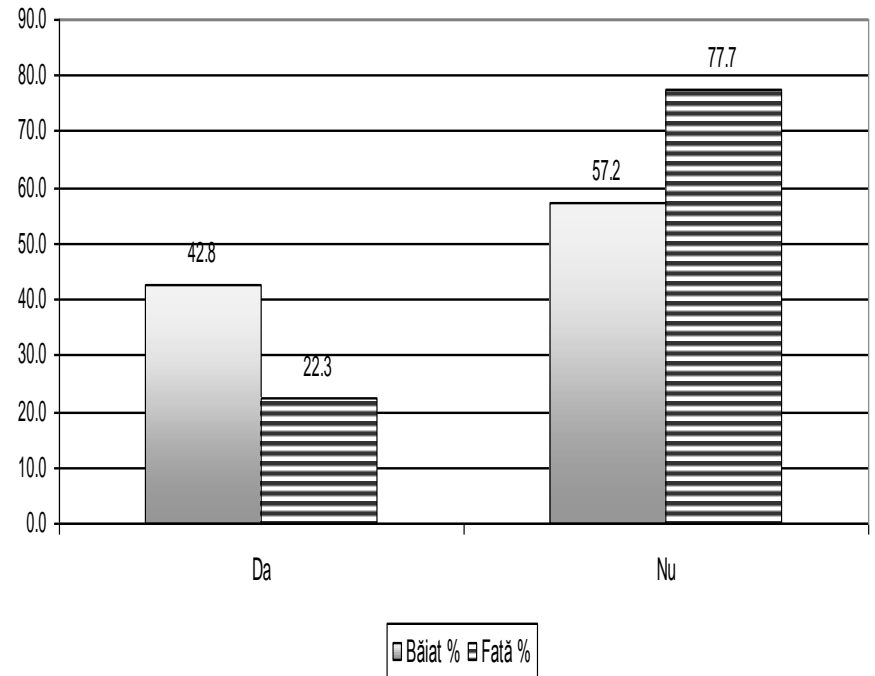


Consumul de alcool: efecte

Ai fost vreodată mahmur
din cauza consumului de alcool ?

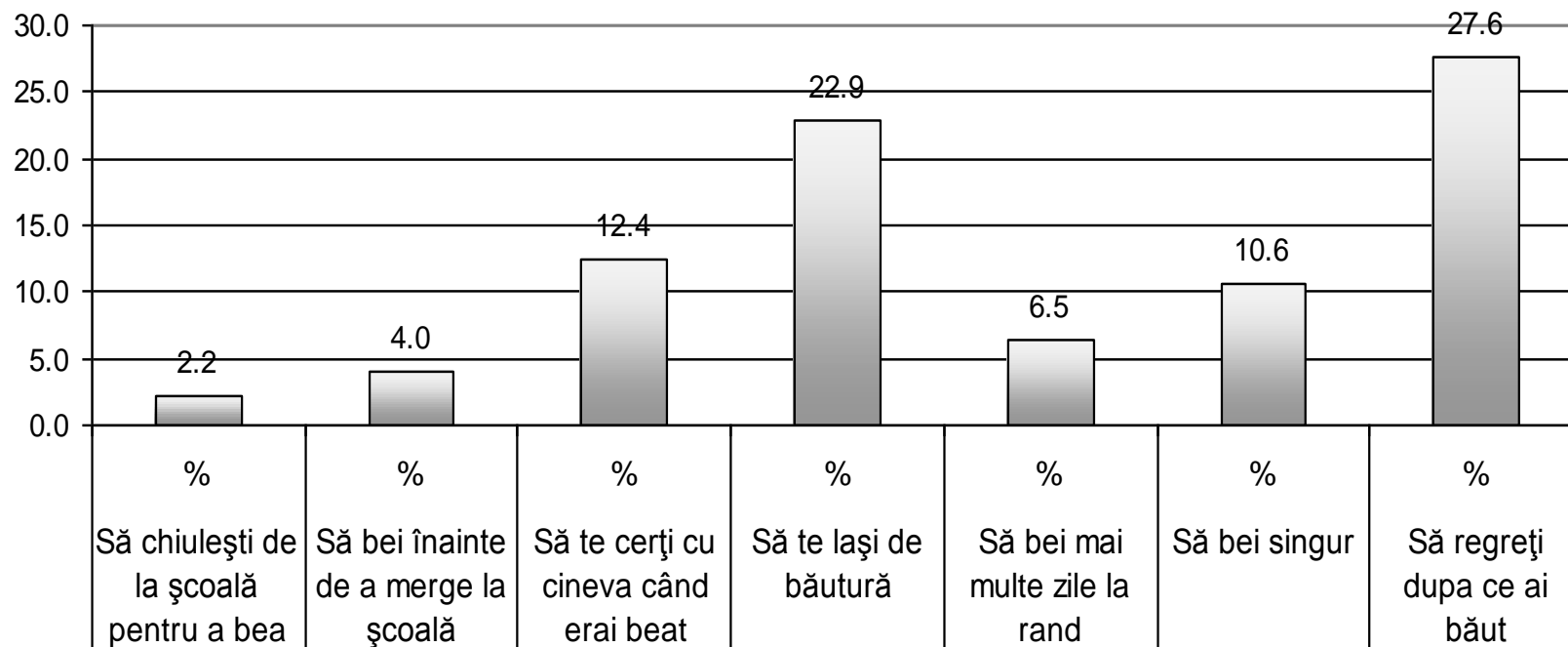


Ai fost vreodată mahmur din cauza consumului de alcool ?
(distribuția procentuală a răspunsurilor în funcție de sex)



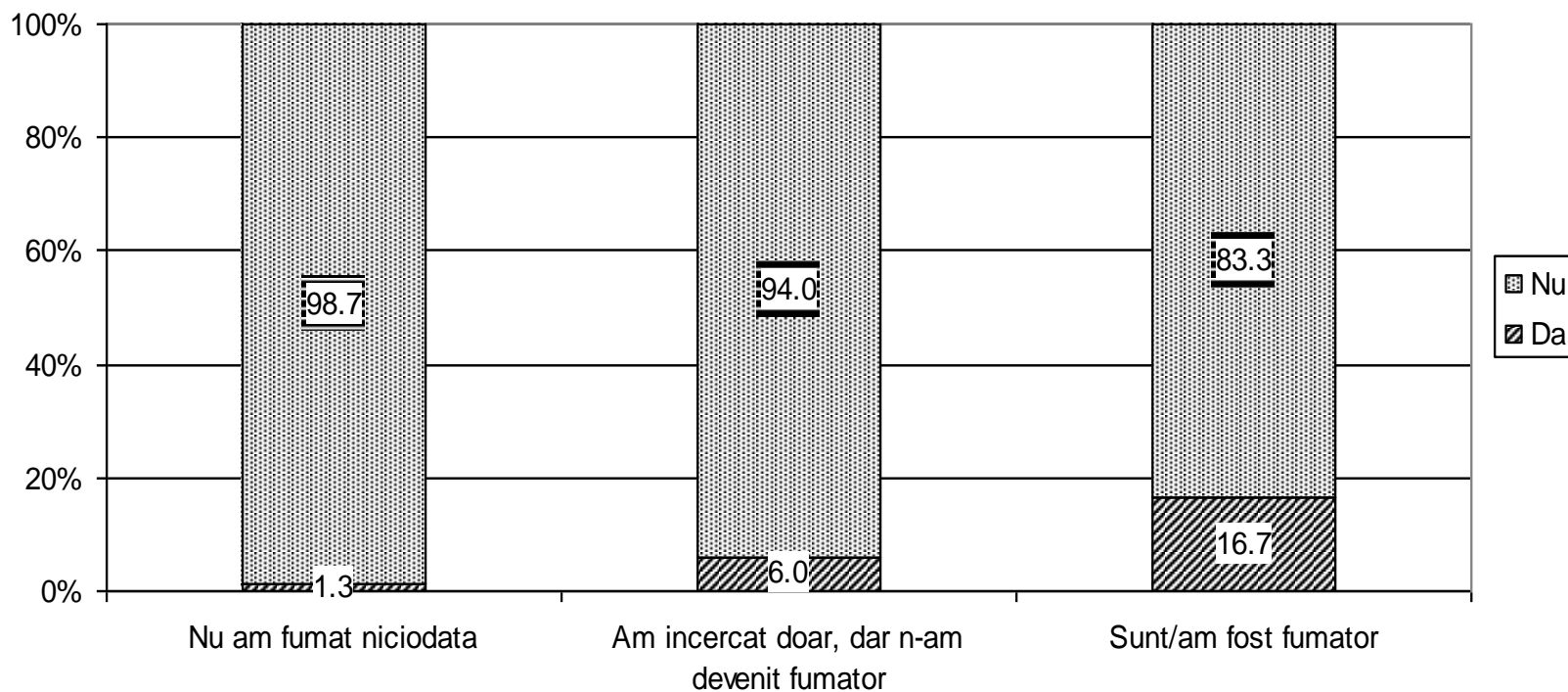
Consumul de alcool: efecte

S-a întâmplat să aveți următoarele probleme legate de consumul de alcool ?



Experiența fumatului și consumul de droguri

Experiența fumatului și consumul de droguri (procente)



Consumul de cafea și consumul de droguri

Consumul de droguri în funcție de numărul de cești de cafea băute în ultima zi (procente)

